

Ελευθερόπολις

ΤΡΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΑΡΜΕΝΩΝ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

ΧΡΟΝΟΣ 26^{ος} • ΦΥΛΛΟ 100^ο • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2021 • ΤΙΜΗ 0,01 ΕΥΡΩ • ΣΟΥΛΙΟΥ 124 ΤΚ 173 42 ΑΘΗΝΑ GR

Εκατό τεύχη «Ελευθερόπολις»

Συμπληρώσαμε με το παρόν τεύχος Εκατό τεύχη «Ελευθερόπολις» Πάνε 25 χρόνια όταν κυκλοφόρησε το α' φύλλο της εφημερίδας μας, της «Ελευθερόπολις». Δύσκολο εγχείρημα, τον Ιούνιο του 1996, μια μικρή ομάδα συγχωριανών, ερασιτεχνών, κανένας μας δεν ήταν επαγγελματίας, δημοσιογράφος, τυπογράφος ή εκδότης, όταν αποφασίσαμε να εκδώσουμε την αγαπημένη σε πολλούς πλέον «Ελευθερόπολι».

Περισσότερα στη σελ. 8

Η «Ελευθερόπολις» με την ευκαιρία του εορτασμού των 200 χρόνων από το 1821, βρίσκεται στην ευχάριστη θέση να ενημερώσει τους αναγνώστες της, Αρμενιανούς και φίλους, ότι έχει αναρτήσει από καιρό στην σελίδα της <https://www.armenoi.gr/index.php/kritonoulidis> την αναστατική έκδοση του βιβλίου του Κ. Κριτοβουλίδη «Απομνημονεύματα του περί αυτονομίας της Ελλάδος πολέμου Κρητών», που έχει εκδώσει το 2009, και καλύπτει πλήρως την περίοδο 1821-1830 της Επανάστασης στη Δυτική Κρήτη.

Επίσης έχει στη διάθεσή της μερικά αντίτυπα από το βιβλίο τα οποία μπορεί να προσφέρει στους αναγνώστες της.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να στείλουν μήνυμα στο e-mail itsakir@otenet.gr

ΑΝΟΙΞΗ 2021

Δημοτικό Σχολείο Αρμένων Σχολικό έτος 1962-63

Στο προηγούμενο τεύχος 99, στη σελίδα 9, είχαμε δημοσιεύσει μια φωτογραφία με τους μισούς μαθητές του σχολικού έτους 1962-63 του δημοτικού σχολείου Αρμένων. Στο παρόν τεύχος δημοσιεύουμε τη δεύτερη φωτογραφία του ίδιου έτους με τους υπόλοιπους μαθητές.

Εικονίζονται στην πρώτη σειρά από αριστερά, γονατιστές: Νικάκη Βούλα, Προεστάκη Βάσω, Τσιτσιρίδη Μαρία τον Ιωάννη, Χατζηδάκη Αδριάνη, Χαριτάκη Κούλα, Μαντωνανάκη Τούλα, Καβρουλάκη Άννα, Κοκολάκη Γεωργία, Παρασκουλάκη Διαμάντια, Τερεζάκη Ειρήνη. Πρώτη σειρά από αριστερά, όρθιες: Καβρουλάκη Αντωνία, Ροκάκη Ελένη, Καβρουλάκη Λίνα, Παρασκουλάκη Καίτη, Χαλβαδάκη Ιωάννα, η δασκάλα Νικητάκη Μαρία, η δασκάλα Πολλάκη Βαγγελιώ, η δασκάλα Σκανδάλη Μαρία, μπροστά της η Τσινιτάρη Ελένη, δεξιά Κοκολάκη Νέλλη, Πολυχρονάκη Ειρήνη, η επιστάτης Γαβριλάκη Κατερίνη και μπροστά της η Καβρουλάκη Κορνηλία. Πίσω δεξιά από τη δασκάλα, τη Σκανδάλη Μαρία, η Τσιριγώτη Πελαγία, Πατηνωτάκη Ανθούλα, Στυλιανομανωλάκης Γιάννης, Μαντωνανάκης Νίκος. Προτελευταία σειρά από αριστερά: Τσακίρακις Γιάννης, Χαλβαδάκης Κωστής, Κοκογιαννάκη Κατίνα, Ζαβγιαννέλλη Βασιλική και στο κέντρο, ανάμεσα στις δύο δασκάλες, ο Πατηνωτάκης Σταύρος. Τελευταία (πίσω) σειρά, από αριστερά: Καπριδάκης Γεώργιος, Τερεζάκης Γιάννης, Ροκάκης Αντώνης, Χαλβαδάκης Γιώργης, Χαλβαδάκης Πέτρος, Κουρομιχελάκης Γιώργος, Χατζηδάκης Γιώργης, Καβρουλάκης Κωστής, Πατεράκης Μιχάλης, Τσακίρακης Γιώργος, Χαιρετάκης Τάσος, Τσινιτάρη Αντώνης, Κοκολάκης Δημήτρης, Τσιτσιρίδης Μανούσος του Στρατή. Ας σημειωθεί ότι η φερόμενη ως άγνωστη στην σχολική φωτογραφία του τεύχους 99 στο κέντρο της φωτογραφίας, είναι η Καβρουλάκη Ασπασία του Δημητρίου, και αναγνωρίστηκε από την αδερφή της Ελένη, από τον Καβρουλάκη Βαγγέλη του Ιωάννη και τον Πατεράκη Μιχάλη που συνέβαλαν και στην αναγνώριση των προσώπων που δημοσιεύουμε σήμερα, και τους οποίους και ευχαριστούμε.

Στο τεύχος που έχετε στα χέρια σας, μπορείτε να διαβάσετε...

- ❖ **σελ. 2:** Τα καφενεία όλα κλειστά, του Γιώργου Καπριδάκη
- ❖ **σελ. 2:** Γιορτή των τριών Ιεραρχών, της Μαίρης Πριπάκη-Κουντάνη
- ❖ **σελ. 3:** Ιστορικό αρχείο Κρήτης, του Σήφη Μιχελογιάννη
- ❖ **σελ. 3:** Βιβλιοπαρουσίαση: Δρόμοι ζωής του Γιώργου Στασινάκη
- ❖ **σελ. 4:** Ο μύλος του Φράγκο στα καμαράκια, του Μιχάλη Ανδριανάκη
- ❖ **σελ. 4:** Το Λαδοσάπουνο, του Γιάννη Τερεζάκη
- ❖ **σελ. 5:** Όταν ο Στρατής συνομίλησε με τον Σταύρο, της Κικής Βασσάλου
- ❖ **σελ. 6:** Βιβλιοπαρουσίαση:

- Τα χελιδόνια του μοναχού του Βαγγέλν Κακατσάκη, γράφει ο Πέτρος Πανηγυράκης
- ❖ **σελ. 7:** Δεύτερο κύμα κορωνοϊού, του Σταύρου Νικητάκη
- ❖ **σελ. 8:** 100 τεύχη «Ελευθερόπολις»
- ❖ **σελ. 9:** Αρμενιανά ομοιοκατάληκτα, του παλιού Αρμενιανού
- ❖ **σελ. 9:** Ο ρόλος των πολιτιστικών συλλόγων στη ζωή μας, της Μαρίας Γαλανάκη
- ❖ **σελ. 10:** Πάσχα του πόνου και της χαράς, της Μαίρης Πριπάκη-Κουντάνη
- ❖ **σελ. 11:** Βιβλιοπαρουσίαση

- του νέου βιβλίου του Νίκου Μ. Χριστοδουλάκη
- ❖ **σελ. 12:** Εκδηλώσεις για το 1821
- ❖ **σελ. 12:** Αγορά Απινιδωτή
- ❖ **σελ. 13:** Ως τέχνη του υφάσματος..., παρουσίαση της Judith Watson από την Μαρία Δρακάκη
- ❖ **σελ. 14:** Αυτοί που φεύγουν...
- ❖ **σελ. 14:** Οικονομική ενίσχυση της Ενορίας του Ι.Ν. Αγίου Νικολάου
- ❖ **σελ. 15:** Έγραψαν για μας, του Σταμάτη Αποστολάκη
- ❖ **σελ. 15:** Τα νέα του "Κριτοβουλίδη"
- ❖ **σελ. 16:** Δωρεές στην εφημερίδα μας, Ειδήσεις από το χωριό μας

Τα καφενεία όλα κλειστά...

Τα καφενεία όλα κλειστά ψες στο χωριό λόγω ιού, και τα γερόντια γυρνούσαν πίσω διαολισμένα στις γριές τους κατεβάζοντας καντήλια στο δρόμο.

Πήγα κι εγώ για καφέ αλλά τζάμπα, και πριν φύγω για την Χώρα είπα να πω ένα καλημέρα στον μπάρμπα Μανούσο και να του δώσω και μια τηγανιά φρέσκο Σουδιανό μαριδάκι που κουζουλένεται να το τρώει με το γουλάτο ροδίκι.

-Ε του κερατά τον γκολονοϊό μπρε ανίψιο τα ότι μας σε κάνει, και πως θα σκοτώνω εδά την ώρα μου που μας σ'έκλεισε τον καφενέ ο Μπτσοτός... είπε μόλις με είδε να σιμώνω.

-Σώπασε μωρέ μπάρμπα και μην ταραξέσαι ν'αρρωστήσεις μα ένα σωρό πράγματα μπορείς να κάνεις επαέ στο σπιτικό σου παρέα με την θεία.

-Ίντα δα θα κάνω με τον σάρακα τόσες ώρες κλεισμένοι σαν τσι αρκάλους ούλη μέρα μέσα...πρέφα θα παίζουμε γη τσι κουμπάρες... άσε που θα με τροζάνει με την γλώσσα τζι.

-Αυτά που μούκανες και παλιά Μανούσο

μου θα κάνουμε πάλι, θυμάσαι που μόλις έμπαινες στο σπίτι μου χυμούσες σαν τον κούνελο να με καβαλικέψεις... κι εδά έχεις χρόνια να μ'αγκίξεις μια ουλιά, και μου λες κουζουλάδες ότι σε μάτιασε μια ατζιγκάνα στην πλατεία επειδή σε είπε, «καλέ τι λεβεντόγερο είσαι εσύ παππού».

-Άκου τηνε πάλι πως βαταλαλεί κοπέλι μου... θα με ξεβγάλει θέλει σου λέω τον παντέρμο πριν την ώρα μου, και δεν κατέω πως διάλου θα την νε αντέξω, ανε κρατήξει πολύ καιρό ετούτηνε η κλεισούρα.

-Θαρρώ μωρέ μπάρμπα πως θέλει να σου κάνει αστειάκια για να περνά η ώρα σας, μόνο μην τσι συνορίζεσαι.

-Και να πω δα η κακομοίρα ότι δεν τον καλοταίζω για να καρδαμώσει παιδί μου τον θείο σου... του πουλιού το γάλα χαρώτο του φτιάχνω, αλλά τζίφος ... την μια κόκορα κοκκινιστό με τσι μπάμιες, την άλλη βραστή αλανιάρα όρθα που κάνει καλό πιλάφι, την άλλη στάκα με τ'αυγά, ξινόχοντρο με τσι χοχλιούς... κι αυτός ο μαργιόλος μόλις φάει καλά πίνει και 2 κούπες κρασί να στανιάρει, και πάει κατευθείαν στον σοφά να θέσει... πράμα άλλο σου λέω...

-Σώπασε μωρή θεότροζη με τσι σάχλες σου να θαρρεί το κοπέλι πως δεν κάνουμε άλλη δουλειά εδά στα γεράματα παρά έχομε τον νου μας στο σέξι... ετούτονε εδά μας μάρανε τέτοιες ώρες θεοπάλαβη... μόνο φέρε πράμα να το κεράσουμε.

-Ε άντε βάλε μας να πιούμε μια ρακί στο πόδι θεία... μα ώρα μου είναι κι εμένα να πχένω να τρυπώξω μέσα...!!!!

Γεώργιος Καπριδάκης

Γιορτή των Τριών Ιεραρχών (Θυμόμαστε τους πρώτους μας δασκάλους)

Γιορτή των τριών Ιεραρχών. Γιορτή των γραμμάτων. Γιορτή των δασκάλων.

Με συγκίνηση θυμόμαστε τους πρώτους μας δασκάλους, τους ανθρώπους που μετά τους γονείς μας, από τα έξι μας χρόνια, σε μια εποχή πολύ δύσκολη, τη δεύτερη πενταετία του 1940, με τα κατάλοιπα της

Γερμανικής κατοχής, φτώχεια, τρόμο και πείνα, πρώτοι μας καλοδέχτηκαν όπως είμαστε, υποσιτισμένα, κακοντυμένα, ξυπόλητα και φοβισμένα, και με ελάχιστα εφόδια μαζί μας: μια πάνινη σάκα, ένα μολύβι και ένα τετράδιο, με χαρτί όχι πολυτελείας βέβαια. Αν επιχειρούσες να σβήσεις σκιζόταν. Με απέραντη υπομονή και πολύ κόπο ξύπνησαν το νου μας και μας χάρισαν όσα εφόδια μπορούσαν για το ταξίδι της ζωής. Δεν είναι δυνατόν να τους ξεχάσουμε. Είναι οι πρώτοι δάσκαλοι του χωριού μας μετά την κατοχή:

- * ο παπά Λευτέρης Παπουτσάκης,
- * η Κατίνα Τζουστάκη-Παπαγιαννάκη,
- * η Υακίνθη Αρδιαχνανάκη,
- * ο Γιάννης Χαραλαμπάκης και
- * η Μαρία Σκανδάλη.

Αν έλειπαν εκείνοι η εξέλιξή μας θα ήταν διαφορετική. Ο Μ. Αλέξανδρος δεν θα κατόρθωνε όσα κατόρθωσε, αν δεν είχε την καλή τύχη, να έχει δασκαλό του το μεγάλο φιλόσοφο Αριστοτέλη. Η φράση του «στους γονείς μου οφείλω το ζην στο δάσκαλό μου το ευ ζην» δείχνει όλο το σεβασμό και την ευγνωμοσύνη του.

Και το δικό μας χρέος, απέναντι στους πρώτους μας δασκάλους, απέραντο.

Η ιερή μνήμη τους άσβηστη στις ψυχές μας. Τα λόγια μας μνημόσυνο.

Η ευγνωμοσύνη μας καντήλι, για πάντα αναμμένο στην καρδιά μας.

Μαίρη Πριπάκη-Κουντάνη

Οφειλή

Στους πρώτους μου δασκάλους με ευγνωμοσύνη και αγάπη.

*Δάσκαλέ μου ταπεινέ
δεν έχω τη δόξα του Αλέξανδρου
ούτε τη δύναμή του.
Όμως, για πάντα αναπαρέμνος
ή ζωντανός, να ξέρεις·
η πιο μεγάλη μου οφειλή
σε σένα δάσκαλέ μου
Σου χρωστάω «το ευ ζην».*

*Την ψυχή μου άγγιξες,
τη στόλισες, τη φώτισες
μ' ένα τρόπο μαγικό.*

*Κι αν άγαλμα δε σου' στησαν ποτέ
στο απλό σου μεγαλείο,
Δάσκαλέ μου ταπεινέ,
υποκλίνομαι βαθιά.
Σου οφείλω «το ευ ζην»
Δάσκαλε ψυχαγωγέ.*

Μαίρη Πριπάκη-Κουντάνη

Τρίπολη 1^{ος} 2021

Σημ. ψυχαγωγός= ο οδηγός της ψυχής,
ο πνευματικός δάσκαλος.

Η "Ε" ενημερώνει ότι η ύλη για το επόμενο φύλλο θα πρέπει να έχει φτάσει στην εφημερίδα μέχρι 21/05/2021.

ελευθερόπολις

Τριμηνιαία έκδοση του Συλλόγου
Αρμενιανών Χανίων
«Ο ΚΡΙΤΟΒΟΥΛΙΔΗΣ»
Εκδίδεται με τη συνεργασία
της Τοπικής Κοινότητας Αρμένων

ΚΩΔΙΚΟΣ 4125

Εκδίδεται και διευθύνεται
από συντακτική επιτροπή.

Δωρεές στον Τραπεζικό λογαριασμό
Εθνικής Τράπεζας
GR9001101560000015676103433

Εκδότης-Διευθυντής:

Γιάννης Σ. Τσακίρακις
Σουλίου 124, 173.42 Αγ. Δημήτριος
Τηλ. 210-99.16.613
Email: itsakir@otenet.gr
www.armenoi.gr
ISSN 1109-3056

Εκατό χρόνια προσφοράς του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης του Κώστα Φουρναράκη

Γράφει ο **Σήφης Μιχελογιάννης**, πρώην βουλευτής Χανίων, Πρόεδρος Ελληνικού Τμήματος Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη

Ο πολύ γνωστός και διακεκριμένος φιλέλληνας καθηγητής της Νεοελληνικής και Βυζαντινής Ιστορίας, Γλώσσας και Λογοτεχνίας και μελετητής του Ν. Καζαντζάκη Ρόντρικ Μπήτον μας λέει σε μια συνέντευξή του ότι ο δικός του ήρωας των Περσικών Πολέμων είναι ο Ηρόδοτος.

Μας λέει ακριβώς: «Ο δικός μου ήρωας είναι ο Ηρόδοτος. Ναι μεν χωρίς τη συμβολή του Λεωνίδα στις Θερμοπύλες και του Θεμιστοκλή στη Σαλαμίνα δεν θα είχε επιτευχθεί η νίκη κατά των Περσών, όμως, χωρίς τον Ηρόδοτο δεν θα γνωρίζαμε τίποτα». Δόξα και τιμή λοιπόν και στους ιστορικούς που φυλάττουν τις δικές τους Θερμοπύλες.

Εκτός από τους διακεκριμένους και αναγνωρισμένους ιστορικούς, υπάρχουν και οι αφανείς, θα έλεγα, ήρωες. Είναι οι επιστήμονες και όλοι όσοι έχουν αφιερώσει τη ζωή τους στη διαφύλαξη των κειμηλίων, ημερολογίων και αρχείων της Ιστορίας, όπως βέβαια και στην ταξινόμηση, διαχείριση, την έρευνα και την μελέτη τους.

Οι άνθρωποι αυτοί συνήθως υπηρετούν στα Ιδρύματα των Ιστορικών Αρχείων και με το έργο τους διευκολύνουν τους ιστορικούς ερευνητές, όντας ιστορικοί ερευνητές και οι ίδιοι.

Ο Κώστας Φουρναράκης, διδάκτορας φιλολογίας, αναδεικνύει, ακολουθώντας τη σκέψη της σχολής του καθηγητή Ρ. Μπήτον, με το πολύ καλαίσθητο βιβλίο, που υπογράφει, με τον τίτλο «**Ιστορικό Αρχείο Κρήτης, Ένα πνευματικό Ίδρυμα-Εκατό χρόνια προσφοράς**», που είναι έκδοση του Συλλόγου «Φίλοι Ιστορικού Αρχείου Κρήτης», δύο νέους ήρωες της Ιστορίας της Κρήτης.

Αυτοί δεν είναι άλλοι από τους δύο

ιδρυτές και θεμελιωτές του Ιδρύματος του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης. Οι άνθρωποι αυτοί άφησαν εποχή, όπως λέμε, με τη δράση τους. Ξεπέρασαν μύριες όσες δυσκολίες και μύρια εμπόδια, για να στεγάσουν και να διαφυλάξουν τους θησαυρούς της Ιστορίας μας. Το έργο τους και η δράση τους είναι ένας μεγάλος ηρωικός άθλος.

Ο ένας είναι ο **Ν. Ι. Παπαδάκης**, ο πρώτος χρονικά, με την εποχή του. Ο άλλος, ο δεύτερος χρονικά, είναι ο **Ν. Β. Τωμαδάκης**, ο γνωστός μετέπειτα καθηγητής στο Πανεπιστήμιο, με τη δική του εποχή. Ο Κώστας Φουρναράκης με την ανωτερότητα των αισθημάτων του, διερμηνεύει όχι μόνο τη δική του, αλλά και την ευγνωμοσύνη όλων μας προς τους δύο θεμελιωτές του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης.

Ο Κώστας Φουρναράκης υπηρετεί σήμερα ως αρχιωνόμος στο Ιστορικό Αρχείο Κρήτης. Άλλωστε ο καθηγητής Μπήτον μας λέει ότι η Φιλολογία και Ιστορία δεν πρέπει να στέκονται χωριστά. Στο παρελθόν και στην περίοδο 2011- 2016 υπήρξε προϊστάμενος στο Ι.Α.Κ. Με το έργο του στην Υπηρεσία του Ι.Α.Κ. συνέβαλε στην εξωστρέφεια και στην καλύτερη επαφή του Ιδρύματος με την κοινωνία των Χανίων και ολόκληρης της Κρήτης. Οι δημοσιεύσεις που πραγματοποιήθηκαν με τη φροντίδα του τα τελευταία χρόνια από το Ι.Α.Κ. είναι: το «Βουκολικόν», η φωτοαναστατική έκδοση του πρώτου τόμου των «Ασμάτων Λαϊκών Κρητών», τα «Θούρια», σε συνεργασία με τον καθηγητή μουσικής Ανδρέα Γιακουμάκη, τα «Εκκλησιαστικά μελοποιήματα» σε συνεργασία με τη Μητρόπολη Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου, όλα τα παραπάνω από το αρχείο Παύλου Βλαστού και «Η Κρητικοπούλα» του Χατζή

Μιχάλη Γιάνναρη, σε συνεργασία με το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης.

Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια στον συγγραφέα **Κώστα Φουρναράκη** αλλά και στο Σύλλογο «Φίλοι του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης» με πρόεδρο τον **Γιάννη Πλατισιδάκη** για το σπουδαίο έργο που μας πρόσφεραν, το οποίο περιέχει την ιστορία του Ι.Α.Κ. και με ωραίες φωτογραφίες, κειμήλια, θησαυρούς και πρόσωπα της Ιστορίας της Κρήτης.

Η Κρήτη με το αιώνιο αγωνιστικό και αντιστασιακό της πνεύμα, την πίστη και την λατρεία της στην ιδέα της Ελευθερίας, όπως την εκφράζει και ο μεγάλος Νίκος Καζαντζάκης με το πνεύμα και το στοχασμό του συνολικού έργου του, έμεινε όρθια μέσα στην Ιστορία.

Με τον αγώνα της και τις επαναστάσεις της του 19ου αιώνα (1821, 1841, 1866, 1878, 1889, 1896-1898) η Κρήτη δεν ενίκησε μόνο τους Τούρκους κατακτώντας την απελευθέρωσή της, αλλά πέτυχε και την Ένωσή της με την μητέρα πατρίδα, την Ελλάδα. Η Κρήτη ενίκησε και την πανίσχυρη Αγγλική διπλωματία, που την ήθελε να μείνει αυτόνομη, για να είναι υποχείρια στην Αγγλία.

Το βιβλίο αυτό υπενθυμίζει και βροντοφωνάζει για την ανάγκη αντάξιας στέγασης του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης. Δεν είναι αρκετός και κατάλληλος ο χώρος του. Το Ι.Α.Κ. ήδη στενάζει από τα υπάρχοντα κειμήλια και αρχεία. Υπάρχουν όμως και αναξιοποίητοι θησαυροί της Ιστορίας της Κρήτης σε αποθήκες και ιδιωτικά γραφεία που θα έπρεπε να συγκεντρωθούν στο Ι.Α.Κ. Έχομε όλοι μας χρέος να είμαστε συμπαραστάτες στο Ιστορικό Αρχείο Κρήτης για την επιτέλεση των σκοπών του.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Δρόμοι ζωής, του Γιώργου Στασινάκη

Το Σάββατο 6 Μαρτίου 2021 πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά η παρουσίαση του βιβλίου του **Γιώργου Στασινάκη «Δρόμοι ζωής. Στα χνάρια του Νίκου Καζαντζάκη (1989-2019)»**.

Το έργο είναι το οδοιπορικό του συγγραφέα σε ολόκληρο τον κόσμο, για 30 χρόνια με μοναδικό σκοπό να προβάλει το έργο και τη σκέψη του Νίκου Καζαντζάκη παντού.

Όπως ο ίδιος γράφει, ο Καζαντζάκης ήταν ο απαγορευμένος συγγραφέας των παιδικών και εφηβικών του χρόνων. Όταν, όμως, φοιτητής στο Μπορντώ της Γαλλίας άρχισε να διαβάζει τα έργα του μεγάλου συγγραφέα και στοχαστή και να εμβαθύνει

στη σκέψη του, ένα ολόκληρος κόσμος αποκαλύφτηκε μπροστά του. Η γνωριμία του με την Ελένη Καζαντζάκη έγινε η αφορμή της ίδρυσης της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Ν. Καζαντζάκη στην οποία είναι πρόεδρος μέχρι σήμερα. Ένα έργο ζωής αφιερωμένο σε έναν ευγενή σκοπό.

Έτσι «από το 1989 έως το 2019 ο Γιώργος Στασινάκης, ως πρόεδρος της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, μίλησε σε δεκάδες εκδηλώσεις σε πόλεις, συνοικίες, χωριά, σχολεία, πανεπιστήμια, πολιτιστικά, φιλοσοφικά και εκπαιδευτικά κέντρα ινστιτούτα, ναούς, συλλόγους, φυλακές, που έλαβαν χώρα σε 101 χώρες, ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες, ελεύθερες και μη ελεύθερες, όλες πλούσιες σε ιστορία και πολιτισμό». Ομιλητές στην εκδήλωση ήταν οι **Σήφης Μιχελογιάννης**,

Νομικός, Πρόεδρος του Ελληνικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ, **Νίκος Χρυσός**, Συγγραφέας, Αντιπρόεδρος του Ελληνικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ, **Κατερίνα Ζωγραφιστού**, Καθ. Γαλλ. Γλώσσας & Φιλολογίας - Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής της ΔΕΦΝΚ, ενώ τον συντονισμό είχε η κ. **Σοφία Νταλαμπέκη**, Μαθηματικός, Γενική Γραμματέας του Ελληνικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ.

Από τη συντονιστική επιτροπή της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη

Ο μύλος του Φράγκο στα Καμαράκια

Δίπλα στο δρόμο, μεταξύ Καλυβών και Αρμένων σωζόταν σε άριστη κατάσταση ένας εξαιρετος θολωτός νερόμυλος, χαμένος μέσα στην πυκνή βλάστηση. Οι τοίχοι παχύτατοι, ο θόλος από καλοπελεκημένες «καντουνάδες», οι μυλόπειρες στη θέση τους, λες και περίμεναν το μυλωνά να αλέσει. Δυστυχώς τράβηξα τότε λίγες φωτογραφίες.

Κάποια στιγμή, στη δεκαετία του 1990, «κάτι δε μου πήγε καλά» και σταμάτησα να δω τι γίνεται. Με φρίκη είδα το μνημείο του 16ου αιώνα κατεδαφισμένο και λεπλατημένο. Κάποιοι το χάλασαν για να ξεκολλήσουν και να πάρουν τις καντουνάδες του θόλου, μάλλον για να κτίσουν κανένα αλβανικό τοίχο. Η σύγκριση των μαυρόασπρων με τις έγχρωμες φωτογραφίες δείχνει καθαρά ότι η «κατάρρευση» δεν είναι τυχαία και τα αποτυπώματα από τους λαξευτούς πωρόλιθους δείχνουν και το σκοπό της κατεδάφισης. «Άξιος να είναι ο μισθός» του πλίθιου εγκληματία, που κατέστρεψε το μνημείο για να πάρει μερικές πέτρες. Τι να πει κανείς γι' αυτό το λαό, που δεν αφήνει τίποτα όρθιο;

Και για να μη με κατηγορείτε γιατί το λέω, δέστε αυτές τις φωτογραφίες από κάποιο χωριό στην περιοχή του Μπορντώ, που είχαμε πάει πρόσφατα. Οι κάτοικοι του

χωριού με προσωπική εργασία και με τη συνεργασία του Δήμου και της αρμόδιας υπηρεσίας, αναστήλωσαν εξολοκλήρου και υποδειγματικά έναν ερειπωμένο νερόμυλο του 14ου αιώνα και τον βλέπουν και τον καμαρώνουν περήφανοι για το έργο τους και για το μνημείο τους. Κατά τα άλλα, «όταν αυτοί έτρωγαν βαλανίδια, εμείς κτίζαμε Παρθενώνες».

Από τη σελίδα του **Μιχάλη Ανδριανάκη** στο facebook.

Το Λαδοσάπουνο

Χριστούγεννα του 2020 και με τη καραντίνα εξόμεινα εις το χωριό, μα τα περνάω φίνα.

*Μάζωμα κι απομάζωμα
τσ' ελιές και του κλαδίσκου,
οι χωριανοί στα λιόφυτα
πάντα δουλειά θα βρίσκουν.*

Δε θα συνεχίσω ποιητικά. Απλά αφορμή στάθηκε στο στυλό μου η φωνή της γυναίκας μου, που ψάχνοντας τα χουτζέτια (τεφτέρια) που λέγε κι ο αείμνηστος μπακάλης μας, του πάλοι ποτέ, Βασίλης Ζιαβιανέλης, της πεθεράς, βρήκε ανάμεσα στις συνταγές ξεροτήγανων (δίπλες), μελομακάρωνων και κουραμπιέδων, κι όχι μόνο, και της συνταγοδοσολογίας του σαπουνιού από τσοι κασιγάρους (πατούδια του λαδιού).

Μιλάμε για ό,τι πιο υγιεινό και ιάσιμο σαπούνι με βάση το λάδι. Απ' ότι λοιπόν συναρμολόγησα- χρειάστηκε και αποκω-

δικοποίηση της γραφής -έχει ως εξής:

- 3 οκάδες (την αντικατέστησε το κιλό) λάδι
 - 5 οκάδες νερό
 - 640 γραμμάρια σπέρτο (ποτάσα)
- Βάζουμε το νερό στη φωτιά λίγο.

Ρίχνουμε το σπέρτο και άμα φουσκώσει ρίχνουμε από λίγο νερό μέχρι να πάρει κανένα ντενεκάκι περίπου.

Αυτό βέβαια, αφού γινόταν παχύρευστο, το έριχναν μέσα σ' ένα κουτί (σαν συρτάρι) κι αφού πάγωνε το έκοβαν μικρότερα κομμάτια για να είναι εύχρηστο. Αυτές ήταν οι πλάκες σαπουνιού, όπως έλεγαν. Τέτοια σαπουνία, υπάρχουν και βρίσκονται στα σουπερ μάρκετ, από βιοτεχνίες βέβαια. Εγώ προσωπικά σας το συστήνω (σημ. αλλά για μπάνιο μόνο). Γιατί το χρησιμοποιούσαν και οι αυτόχειρες στο σχοινί - εξ' ου κι η αναφορά - «στου κρεμασμένου του σπίτι δε μιλούν για σαπούνι και για σχοινί».

Τερεζάκης Γιάννης
Πρόεδρος Ομοσπονδίας
Σωματείων Αποκορώνου

Όταν ο Στρατής συνομίλησε με τον Σταύρο Ένα βιβλίο για τη λογοτεχνία, την πολιτική, τις ιδέες και πολλά άλλα

Μια συνολική περιδιάβαση στη σκέψη και τη δραστηριότητα του Σταύρου Ζουμπουλάκη, φιλολόγου, συγγραφέα και επικεφαλής του ιδρύματος βιβλικών σπουδών Άρτος Ζωής και της Εθνικής Βιβλιοθήκης, παρουσιάζει το βιβλίο «**Έντεκα συναντήσεις. Συζητώντας με τον Στρατή Μπουρνάζο**», το οποίο κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις εκδόσεις Πόλις.

Με κριτική, ενσυναίσθηση, πολλή μελέτη και διάθεση για έναν γόνιμο διάλογο, όπου δεν θα καταγράφονταν απλώς οι ήδη γνωστές απόψεις του Σταύρου Ζουμπουλάκη, προσέγγισε ο Στρατής Μπουρνάζος την πρόταση να γίνει συνομιλητής του πρώτου πριν από περίπου δύο χρόνια. Καρπός των έντεκα συνολικά συναντήσεων και ζωηρών συζητήσεων των δυο είναι ο τόμος των 635 σελίδων που εκδόθηκε πριν από λίγο καιρό από τις εκδόσεις Πόλις. «Το βιβλίο ξεκίνησε από μια ιδέα του εκδότη, Νίκου Γκιώνη. Δέχτηκα με χαρά, καθώς το εγχείρημα προδιαγραφόταν άκρως ερεθιστικό. Με γοήτευε ότι με κάποιον - ο οποίος είναι φίλος καλός, τον εκτιμώ για τη στάση και την παιδεία του, αλλά και διαφέρουμε σε πολλά - θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για πολλά και διάφορα», μας λέει ο Στρατής Μπουρνάζος σε μια σύντομη επικοινωνία που έχουμε.

Πράγματι, το εύρος των θεμάτων που συζητήσαν μπορεί να το διαπιστώσει εύκολα ο αναγνώστης, ρίχνοντας μια ματιά στα περιεχόμενα, καθώς κάθε κεφάλαιο αντιστοιχεί σε μια μεγάλη θεματική. Ξεκίνησαν από τα παιδικά χρόνια και τα χρόνια των σπουδών του Ζουμπουλάκη. Μίλησαν στη συνέχεια για το σχολείο, όπου δούλεψε χρόνια, και την αντίληψή του για την εκπαίδευση, την περι-

οδο που υπήρξε διευθυντής του περιοδικού Νέα Εστία, καθώς και για τα δύο ιδρύματα των οποίων είναι επικεφαλής σήμερα: τον Άρτο Ζωής και την Εθνική Βιβλιοθήκη. Τέλος, έπιασαν ζητήματα γενικότερα και απαιτητικά, όπως η αρρώστια και ο πόνος, ο χριστιανισμός και η πίστη, ο εβραϊσμός και ο αντισημιτισμός, η πολιτική, και ιδίως η αριστερή πολιτική, και η λογοτεχνία. Ήταν θέματα που ενδιέφεραν και τους δυο συνομιλητές, με κεντρικό άξονα τα ζητήματα που έχει ασχοληθεί ο Ζουμπουλάκης.

«Στα δυο χρόνια που χρειάστηκαν μέχρι να παραδώσουμε το κείμενο, έμαθα πολλά», μας λέει ο Μπουρνάζος. «Καταρχάς, μελέτησα συστηματικά για να μπορέσω να θέσω τα

κατάλληλα ερωτήματα και να σχολιάσω σε μια τόσο μεγάλη γκάμα θεμάτων. Έπειτα, έμαθα πολλά από όσα έλεγε ο Ζουμπουλάκης - ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες διανοούμενους σήμερα. Και, πάνω από όλα, έμαθα στην πράξη την τέχνη του διαλόγου: πώς θέτεις τα ερωτήματα, πώς χειρίζεσαι τις συμφωνίες και τις διαφωνίες, φροντίζοντας να μη διαλύεις τον ειρμό της συζήτησης αλλά να την ανατροφοδοτείς».

Και ο Ζουμπουλάκης, όμως, σε συνέντευξη που παραχώρησε προ καιρού στο online περιοδικό Propaganda (στη Μαρία Λούκα, 10.12.2020) λέει πάνω-κάτω τα ίδια -μιλώντας με λόγια όμορφα συγχρόνως για τον συνομιλητή του: «Σκέφτηκα διάφορους με τους οποίους θα μπορούσα να συνομιλήσω και κατέληξα πολύ γρήγορα στον Στρατή. Πρώτον επειδή τον ξέρω χρόνια και έχουμε μια σχέση μεταξύ μας αγαπημένη, δεύτερον επειδή είναι ένας άνθρωπος με μεγάλη παιδεία, τρίτον επειδή είναι ευγενής -σ' αυτή τη συζήτηση δεν θες κάποιον που να σε κοντράρει άσκοπα και ακατάσχετα-, τέταρτο και κυριότερο επειδή έχουμε πολλά κοινά ενδιαφέροντα και κάποια άλλα που είναι εντελώς ξεχωριστά. Δεν ήθελα να είναι ένας άνθρωπος, ο οποίος συμφωνεί σε όλα. Ήθελα να έχει και αντιρρήσεις και να με θέτει σε δοκιμασία στην κουβέντα πάνω, αρκεί αυτό να μη γίνεται με έναν τρόπο αδιέξοδα αντιρρητικό. Νομίζω ότι ο Στρατής ήταν ο ιδεώδης συνομιλητής, για να συζητήσουμε, να διαφωνήσουμε αλλά πάντα στα πλαίσια της ευγένειας και της προώθησης της αναζήτησης».

Έτσι είναι. Το κέρδος, διαβάζοντας ετούτο το βιβλίο, δεν είναι μονάχα το πλούσιο και σπουδαίο περιεχόμενό του, αλλά και ο τρόπος που δημιουργήθηκε αυτό: σαν άλλο

μάθημα διεξαγωγής διαλόγου. Σε μια εποχή που δύσκολα ακούμε ο ένας τον άλλο, πόσω μάλλον όταν διαφωνούμε, Μπουρνάζος και Ζουμπουλάκης, μάς δείχνουν πώς μπορεί η διαφωνία ή έστω η διαφοροποίηση να είναι γόνιμη και η συζήτηση ουσιαστική. Και όπως επισημαίνει στο τέλος του εισαγωγικού του σημειώματος ο Μπουρνάζος: «Ένας σημαντικός Γάλλος ιστορικός, ο Ανρί-Ιρενέ Μαρρού, γράφει ότι ο μελετητής πρέπει να διαθέτει ταυτόχρονα "κριτική και ενσυναίσθηση". Αν αναπτύξει μονόπλευρα την κριτική, δεν θα μπορέσει να καταλάβει, για παράδειγμα, τους αρχαίους Ρωμαίους: πολλά από όσα έπρατταν, σκέφτονταν και δημιουργούσαν θα του φανούν αλλόκοτα, γραφικά και άνευ σημασίας. Αν πάλι έχει υπεραναπτυγμένη την ενσυναίσθηση, τότε θα ταυτιστεί μαζί τους - και προφανώς το ζητούμενο δεν είναι να γίνει Ρωμαίος! Πιστεύω ότι η παρατήρηση ισχύει όχι μόνο για τη μελέτη της Ιστορίας, αλλά και για όλους μας, όταν συνομιλούμε με κάποιον ή κάποια: χρειάζεται να συνδυάζουμε κριτική και ενσυναίσθηση».

Κική Βασσάλου

Ο **Σταύρος Ζουμπουλάκης** γεννήθηκε το 1953 στη Συκιά Λακωνίας. Σπούδασε νομική και φιλολογία στην Αθήνα, και φιλοσοφία στο Παρίσι. Υπηρέτησε πολλά χρόνια στη Μέση Εκπαίδευση. Από το 1998 ως το 2012 διετέλεσε διευθυντής του περιοδικού *Νέα Εστία*. Είναι πρόεδρος, από το 2008, του ΔΣ του Άρτου Ζωής. Τον Φεβρουάριο του 2013 ορίστηκε πρόεδρος του Εφορευτικού Συμβουλίου της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος. Το 2015 αναγορεύτηκε επίτιμος διδάκτορας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, και το 2019 του τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Το 2017 τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Δοκιμίου - Κριτικής για το βιβλίο του *Υπό το φως του μυθιστορήματος* (2015) και με το Βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών -Ίδρυμα Πέτρου Χάρη για το βιβλίο του *Ο στεναγμός των πενήτων: Δοκίμια για τον Παπαδιαμάντη* (2016).

Ο **Στρατής Μπουρνάζος** γεννήθηκε το 1969 στην Αθήνα. Σπούδασε ιστορία στην Αθήνα και το Ρέθυμνο και είναι διδάκτορας ιστορίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στην ιστορία της εκπαίδευσης, τον ελληνικό αντικομμουνισμό, το στρατόπεδο της Μακρονήσου και τον Πολιτισμικό Ψυχρό Πόλεμο. Υπήρξε συνεπιμελητής και στη συνέχεια επιμελητής των «Ενθεμάτων» της κυριακάτικης *Αυγής* (2002-2016). Δουλεύει ως διορθωτής κειμένων. Η μελέτη του, με θέμα «Πολιτισμικός Ψυχρός Πόλεμος και φιλελεύθερος αντικομμουνισμός. Το Congress for Cultural Freedom στην Ελλάδα» θα κυκλοφορήσει το 2021, από τις εκδόσεις Αντίποδες.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Τα χελιδόνια του μοναχού, του Βαγγέλη Κακατσάκη

Μικρό Ευαγγέλιο του Λαού

Γράφει: ο Πέτρος Πανηγυράκης, Δάσκαλος

Συνεχίζουν να πετούν και παραμονές των Χριστουγέννων, από τα μοναστήρια του Αγίου Όρους ως την «Αγία Σοφία» του Αποκόρωνα, τα Χελιδόνια του μοναχού, του Ευαγγελιστή Βαγγέλη Κακατσάκη, και μάλιστα σε Β' έκδοση.

Ο Δάσκαλος Β.Κ., συγγραφέας, λογοτέχνης και ποιητής, με το βιβλίο του αυτό, από ψάλτης που είναι «παιδιόθεν» γίνεται Ευαγγελιστής του Λαού. Έχει μάθει πολλά από το αναλόγιο. Μικρά, απλά, καθαρά και ξεκάθαρα τα λόγια του, φιλοσοφημένα και μελετημένα. Εκφράζει αισθήματα και συναισθήματα, δικά του και του καθενός μας. Οι τίτλοι και μόνον των εξήντα (60) ποιημάτων του το δείχνουν. Απευθύνονται προς όλους τους ανθρώπους, μικρούς και μεγάλους, κάθε φυλής, χρώματος, εθνικότητας και θρησκείας. Το έχω διαβάσει και σε ηλεκτρονική μορφή, ομολογώ μετά δυσκολίας. Μαθητής γαρ. Τώρα όμως το έχω χειροπιαστό και λόγω καραντίνας το διαβάζω και το μελετώ. Πρώτα πρώτα η αφιέρωσή του στα εγγόνια του, που όλων τα ονόματά τους αρχίζουν με Ευ=εβ.

Χαρογελά ο Θεός, όταν παίζουν τα εγγόνια με τους παππούδες των. Στέφανος δόξης γερόντων τα τέκνα αυτών και καύχημα τέκνων οι πατέρες και οι μητέρες αυτών. Παιδαριογέροντας ο Βαγγέλης κι εγώ από κοντά αλλά και από μακριά, μέσω βιντεοσυνομιλίας, λόγω καραντίνας.

Ένα μικρό δείγμα παραθέτω:

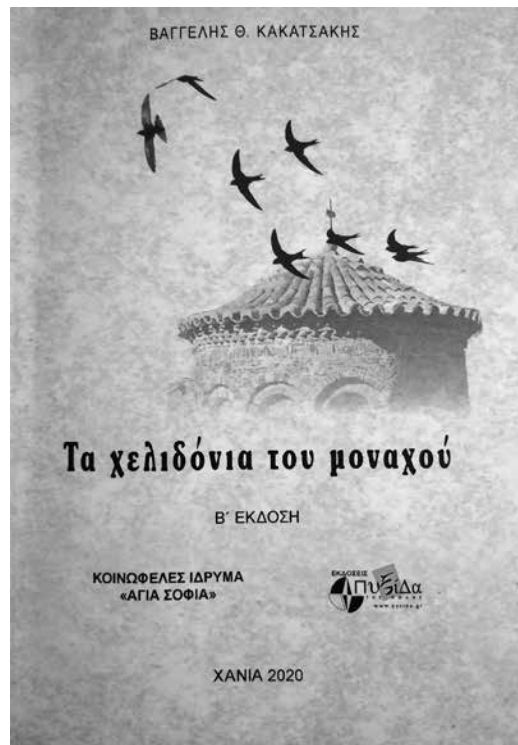
- «Η πίστη και το σπίτι»

...Άλλο το σπίτι της πίστης
και άλλο η πίστη στο σπίτι...
Μεγάλη κουβέντα του Βαγγέλη για την πίστη και για το σπίτι της.
Την τελευταία στροφή από το «Χριστουγεννιάτικο τραπέζι» (πώς θα είναι το δικό μας;)
...Εξ αδιανεμήτων τα όποια ελέη
Και για τον ξένο
που θα χτυπήσει την πόρτα των.
Χριστός γεννάται!
έτσι το θέλει ο ποιητής.

- «Άγιος Βασίλης έρχεται»

Ζώνεται το φθαρμένο ράσο του...
...Όλο και κάποιος ξεχασμένος βοσκός
θα με περιμένει στο μαντρί του,
όπως ο Γιάννης ο Ευλογημένος,
σκέφτεται ο δικός μας, ο παλιός, Άγιος Βασίλης...
• «Ορθοδοξία το ανάγνωσμα»

Ορθοδοξία είναι

και η ανοικτή πόρτα για τον ζητιάνο
και η λειτουργία στην εκκλησία του εμείς
και ο σεβασμός στις όποιες επιλογές των άλλων
και ο πλούτος τού μη έχειν
και η ενατένιση του ουρανού
και...

Η Ορθοδοξία είναι ορθοπραξία.

- Μερικοί ακόμα τίτλοι: «Έχει ο Θεός», «Κύριε ελέησον» και «Η ζωή συνεχίζεται».

Από τον τίτλο «Τα χελιδόνια του μοναχού» θυμήθηκα το ριζιτικό του δρόμου «Τα χελιδόνια της Βλαχιάς και τα πουλιά τση Δύσης. Κλαίσι αργά, κλαίσι ταχιά, κλαίσι το μεσημέρι, κλαίσι την Ανδριανούπολη, τη βαριοκουρσεμένη, από την εκουρσεύανε, τσι τρεις γιορτές του χρόνου. Τω Χριστουγέννω για κερί, και τω Βαγιά για βάγια και την ημέρα τση Λαμπρής για το Χριστός Ανέστη».

Αυτές τις μέρες των Χριστουγέννων του 2020, κλαίμε κι εμείς λόγω κορωνοϊού. «Ούτε αγραυλούντες ποιμένες, ούτε απαστράπτοντες άγγελοι, ούτε Μάγοι με τα δώρα» λόγω κορωνοϊού; Ούτε, ούτε, ούτε... αλλά «ανάγκα και θεοί πείθονται».

Η έκδοση έγινε με την ευγενική υποστήριξη της οικογένειας Γεωργίου Χ. Παπαδάκη για το Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι του Ιδρύματος «Αγία Σοφία» και θέλω να σημειώσω με την ευκαιρία αυτή την αγάπη του αείμνηστου Γ.Χ.Π. προς κάθε άνθρωπο αλλά και στο Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι. Ως Δήμαρχος Γεωργιούπολης πολλές φορές

με έπαιρνε τηλέφωνο, ταμίας γαρ, να περάσω από τον Δήμο, για να πάρω ολόκληρο τον μισθό του δημάρχου, δωρεά για το Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι του Ιδρύματος Αγία Σοφία. Ας είναι αιώνια η μνήμη του.

Συγχαρητήρια και έπαινος στον δημιουργό του μικρού Ευαγγελίου του Λαού. Ας είναι καλά ο φίλος και συνάδελφος Β.Κ. Υπέροχος Αποκορωνιώτης, Νιππιανός γαρ, ένθερμος φίλος και συνεργάτης του Κοινοφελούς Ιδρύματος Αγία Σοφία από τη σύστασή του και του Προγράμματος Βοήθεια στο Σπίτι, που λειτουργεί τώρα και 25 συναπτά έτη, προσφέροντας τα βέλτιστα σε άτομα που χρήζουν βοήθειας (υπερήλικες και ευπαθή άτομα) με την οικονομική και ηθική στήριξη των Αποκορωνιωτών. Ο Βαγγέλης επίσης διέθεσε τα έσοδα από το βιβλίο του «Στα πεταχτά» για το Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι.

Εύχομαι να έχει υγεία, να ευαγγελίζεται τον Λαό με τέτοιες υπέροχες δημιουργίες και «Τα χελιδόνια του μοναχού» να πετούν ανεξαρτήτως χειμώνα καλοκαίρι στον Αποκόρωνα και όχι μόνο.

Καμαροχαίρομαι και αγαπώ σας
Καλή Ανάσταση!

Η φάτνη των Χριστουγέννων 2020

Παρά τις απαγορεύσεις λόγω κορωνοϊού, ο Πολιτιστικός Σύλλογος του χωριού μας τοποθέτησε φέτος την φάτνη μπροστά από το έρημο καφενεϊό.

Δεύτερο κύμα κορωνοϊού

«Απρόσμενος εισβολέας»

Πέρασ' ένα διάστημα, με σχετική ηρεμία,
 όμως ακόμα βρίσκεται, εδώ η πανδημία.
 Ανοίξαν τα σύνορα, χωρίς μέτρα να λάβουν,
 μάς φόρτωσαν με κορωνιό, ώσπου να καταλάβουν.
 Εκ της Σερβίας ήρθανε, οι μάγοι με τα δώρα,
 μας έφεραν τον κορωνιό, και τρέχομε εμείς τώρα.
 Τρέχομε να προφθάσομε, τυχόν διασπορά,
 παίρνοντας πάλι μέτρα, για άλλη μια φορά.
 Ο κορωνιός είναι εδώ, φαίνεται θα καθίσει,
 αν δεν προσέξομε πολύ, κανένα δεν θ' αφήσει.
 Όμως μερικοί τον αγνοούν, σε συγκεντρώσεις πάνε,
 τις αποστάσεις δεν κρατούν, τις μάσκες δεν φοράνε.
 Αυξάνονται τα κρούσματα, ο κόσμος δεν πτοείται,
 ακάθεκτος βαδίζει, και κορωνοποιείται.
 Ο κορωνιός απλώθηκε, στον κόσμο και καλπάζει,
 χωρίς κανένα να μπορεί, τίποτα να αλλάζει.
 Ο κορωνιός εκτύπησε, και στα γηροκομεία,
 οπού τα μέτρα χαλαρά, εισβάλλει με τη μία.
 Τα μέτρα πάντα να τηρείς, και πρόσεχε που πας,
 θα σε σκοτώσει ο κορωνιός, αν είσαι και παπάς.
 Μερικοί στα μέτρα αντιδρούν, παπάδες και πολίτες,
 και κάποιιοι απ' τους πεθαίνοντες, είναι Μητροπολίτες.
 Χριστούγεννα Πρωτοχρονιά, όλοι μαζί θα μαστ' εννιά,
 εις του τζακιού μας τη γωνιά, χωρίς μπουζούκια και μπενιά.
 Δίχως χορό και ρεβεγιόν, δίχως ταγέρι και κραγιόν,
 δίχως φουλάρι μενταγιόν, δίχως γραβάτα παπιγιόν.
 Άγιος Βασίλης που έρχεται, να μάσε φέρει γούρι,
 και να γεμίσει της χαράς, το άδειο της παγούρι.

Εμβόλια - Εμβολιασμός

Η μόνη μας παρηγοριά, στου κορωνοϊού τη δύνη,
 να έρθει το εμβόλιο, να δούμε τι θα γίνει.
 Όλοι το περιμένομε, κι' έχομε αγωνία,
 να φάει κλοτσιά ο κορωνιός, ν' αδειάσει τη γωνιά.
 Όλοι μας περιμένομε, μέσα στη τρικυμία,
 για να κοπάσ' η θύελλα, να έρθει ηρεμία.
 Όλοι μας περιμένομε, εξ' ουρανού το μάνα,
 να έρθει το εμβόλιο, να παίξει κ' η καμπάνα.
 Έρευνες και προσπάθειες, με διαφόρους τρόπους,
 βρήκανε το εμβόλιο, να σώσουν τους ανθρώπους.
 Ήρθανε τα εμβόλια, να εμβολιαστούμε,
 απ' τον άορατο εχθρό, να αποχωριστούμε.
 Άρχισ' ο εμβολιασμός, άρχισ' η πρώτη δόση,
 μα ως το τέλος της χρονιάς, να δούμε αν τελειώσει.
 Πρόεδρος και Πρωθυπουργός, το έκαναν συμβολικά οι πρώτοι,
 να πάνε όσο πιο πολλοί, να μπολιαστούν άνθρωποι.
 Με το εμβόλιο αυτό, φαίνεται ήρθ' η ώρα,
 να δαμαστεί ο κορωνιός, να φύγει εδώ και τώρα.

Κορωνοτραμισμός

Ο κορωνιός εκτύπησε, τον Τράμ και την Μελάνια,
 σαν κεραυνός που έπεσε, απο τα επουράνια.
 Ο κορωνιός εκτύπησε, τον Τραμ εις το κεφάλι,
 γιατί δεν άκουγε αυτά, που του λεγαν οι άλλοι.
 Ο ιδιόρρυθμος ο Τράμ, για τους δικούς του λόγους,
 ποτέ δεν άκουγε αυτός, τους λοιμωξιολόγους.
 Τον έπιασε ο κορωνιός, τον Τράμ τον ξεροκέφαλο,
 γιατί εκείνος είχε, κάλο εος τον εγκέφαλο.
 Ο κορωνιός εστόχευσε, τον Τράμ να καθαρίσει,
 ίσως αυτός ενόμιζε, πως θα του τη χαρίσει.

Τα σχολεία στην πανδημία

Τα σχολεία άνοιξαν, με αρκετά προβλήματα,
 προτού ακόμ' αρχίσουν, να κάνουνε μαθήματα.
 Οι μάσκες που εδώσανε, ήταν για καρναβάλια,
 φάνηκαν στους αρμόδιους, τα μαύρα τους τα χάλια.
 Αυτές οι μάσκες ήτανε, πάρα πολύ μεγάλες,
 και είπαν θα επιστραφούν, και θα τους φέρουν άλλες.
 Οι αρμόδιοι λοιπόν αυτοί, έχουν την υποχρέωση,
 να λάβουν τις ευθύνες τους, και φυσικά την χρέωση.
 Κάποια σχολεία δεν άνοιξαν, έχουνε καταλήψεις,
 αιτήματα των μαθητών, οι σοβαρές ελλείψεις.
 Πρωτού ανοίξουν τα σχολεία, όλα ήταν εν τάξει,
 τούς μαθητές δεν μείωσαν, καθόλου εις την τάξη.
 Να μειωθεί ο αριθμός, αιτούν οι μαθητές,
 να αυξηθούν οι αίθουσες, και οι καθηγητές.
 Ακόμα σ' ενα αίτημα, δίνουν προτεραιότητα,
 να προσληφθεί προσωπικό, για την καθαριότητα.
 Οι μαθητές αρχίσανε, και κάνουνε πορείες,
 προβάλλοντας αιτήματα, και διαμαρτυρίες.
 Η Υπουργός εξήγγειλε, μέτρα προς ανάληψη,
 να επιβληθούν στους μαθητές, που κάνουνε κατάληψη.
 Τα μέτρα τιμωρητικά, λένε με παρηγοσία,
 και τιμωρούν τους μαθητές, βάζοντας απουσία.
 Τα σχολεία έκλεισαν, στα μέσα του Νοέμβρη,
 μα πότε θα ανοίξουνε, ουδείς μπορεί να εύρει.
 Στα μέτρα που ελήφθησαν, μετά από συσκέψεις,
 θα γίνονται μαθήματα, με τηλεδιασκέψεις.

Εκλογοτραμισμός

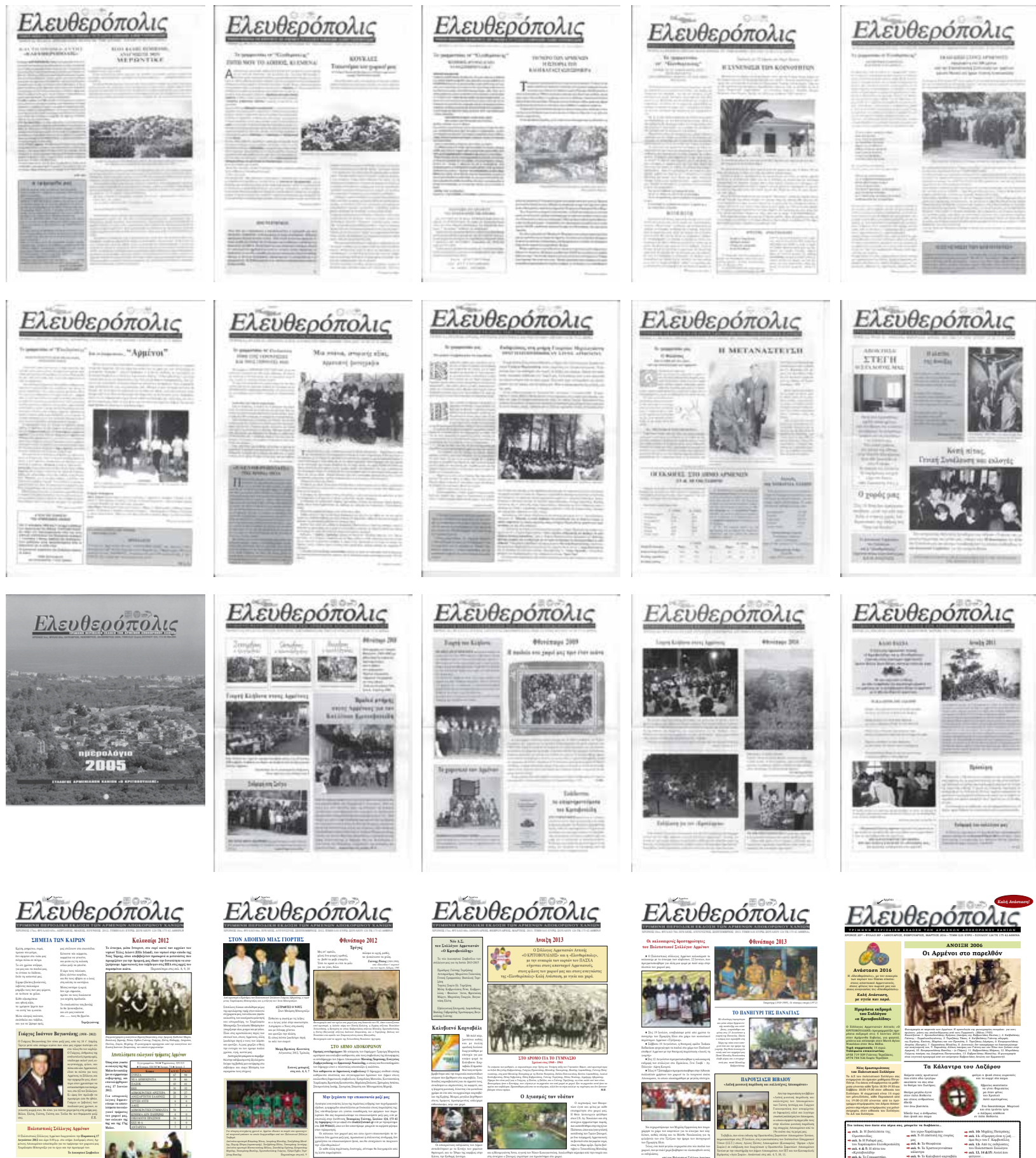
Έχασ' ο Τράμ τις εκλογές, μα δεν το βάζει κάτω,
 έτσι όπως εβρέθηκε, απ' τη κορφή στον πάτο.
 Τις έχασε τις εκλογές, την ήττα του αρνείται,
 νοθεύει ότι έγινε, αυτός επικαλείται.
 Λέει ότι τον έκλεψαν, δικά του τα κριτήρια,
 και πως θα κάνει προσφυγή, αυτός στα δικαστήρια.
 Επίσης πως του πήραν, απ' τα χέρια του τη νίκη,
 κι οτι αυτός την κέρδισε, και σε αυτόν ανήκει.
 Απεγνωσμένα προσπαθεί, να κάνει το μαύρο άσπρο,
 δεν βλέπει ότι έδωσε, της Προεδρίας τ' άστρο.
 Οι ενέργειες που προσπαθεί, είναι χωρίς ουσία,
 και δεν θα επιστρέψει πια, ο Τράμ στην εξουσία.
 Συγκέντρωση οργάνωσε, με σχέδιο διαβόλιο,
 κ' εισέβαλαν οι οπαδοί, μέσα στο Καπιτώλιο.
 Τα έσπασαν τα ρήμαξαν, όλα τα ισοπέδωσαν,
 θλίψη κι αποτροπιασμό, σ' όλο τον κόσμο έδωσαν.
 Μέσα στο κοινοβούλιο, όλα τα διαλύσανε,
 δημοκρατία και θεσμούς, κι' αυτούς εκαταλύσανε.
 Έπεσαν πυροβολισμοί, μιλήσανε τα όπλα,
 πέντε ζωές χαθήκανε, από του Τραμ τα κόλπα.
 Κι ενώ το Καπιτώλιο, βαφότανε με αίμα,
 ο Τράμ να παρακολουθεί, με παθιασμένο βλέμμα.
 Τα χαλιά στο πάτωμα, ήτανε ματωμένα,
 και πάνω πέντε άτομα, ήτανε ξαπλωμένα.
 Δεν εμπιστεύονται τον Τράμ, να κυβερνήσει άλλο,
 καθ' ότι είν' απρόβλεπτος, μην κάνει πιο μεγάλο.
 Έχει τους κωδικούς αυτός, για τα πυρηνικά,
 και δεν τον εμπιστεύονται, να κυβερνά ειρηνικά.
 Βαίνουν οι δημοκρατικοί, να τότε καθαιρέσουν,
 και όλα τ' αξιώματα, να του τα αφαιρέσουν.
 Όλα αυτά πού έγιναν, μέσα στο Καπιτώλιο,
 θα οδηγήσουνε τον Τραμ, να κάτσει στο εδώλιο.

Εκατό τεύχη «Ελευθερόπολις»

Συμπληρώσαμε με το παρόν τεύχος Εκατό τεύχη «Ελευθερόπολις» Πάνε 25 χρόνια όταν κυκλοφόρησε το α' φύλλο της εφημερίδας μας, της «Ελευθερόπολις». Δύσκολο εγχείρημα, τον Ιούνιο του 1996, μια μικρή ομάδα συγχωριανών, ερασιτεχνών, κανένας μας δεν ήταν επαγγελματίας, δημοσιογράφος, τυπογράφος ή εκδότης,

όταν αποφασίσαμε να εκδώσουμε την αγαπημένη σε πολλούς πλέον «Ελευθερόπολι». Από τότε εκδόθηκαν εκατό τεύχη του αγαπημένου μας εντύπου που γνώρισε ημέρες δόξας, και παρά τις δυσκολίες, με πείσμα αρμενιανό, κυκλοφορεί χωρίς σταματημό και κάθε τρεις μήνες βρίσκεται στην πόρτα όλων μας. Από την πρώτη του

δειλή εμφάνιση, οι εικόνες στο μυαλό μας είναι τόσο ζωντανές, λες και ήταν χτες... Το ένα τρίμνο περνούσε μετά το άλλο, τα εφημεριδάκια μας έγιναν τόμοι και μπήκαν σε βιβλιοθήκες, αλλά ότι πέρασαν κιάλας είκοσι πέντε χρόνια, μάλλον φαντάζει ψέμα... Στο επόμενο τεύχος θα έχουμε εκτενέστερο αφιέρωμα στην επέτειο των εκατό τευχών.

Αρμενιανά ομοιοκατάληκτα Η αίγα

Απομεισίμερο ήτανε,
γεμάτη η πλατεία
τα καφενεία ανοικτά
μεγάλη φασαρία.

Ξενομερίτης πέρναγε
με μία κατσικούλα
τω χωριανών συγκέντρωσε,
τα βλέμματά τους, ούλα!

-Παρακαλώ σας Χριστιανοί
θέλω το δίχως άλλο
εκείνον που στο σπίτι του,
διαθέτει έναν τράο!

Σαν έφτασε
στον καφενέ του κάτω Πατερράκη,
αμέσως παρατήρησε
τέλειο παρεάκι:

Ήταν εκτός του καφετζή
και ο Πατεραντρέας,
πάντοτε πανταχού παρών
και άσσοσ τση παρέας.

Και ο Μαρίνος ήταν παρών
και ο Προεστογιάννης,
Μανώλης ο Μαντωνανάς
και ο Μιχελογιάννης.

-Αν θέλεις πατριώτη μου
τον τράο το σπουδαίο,
ανέβα εκείνο το στενό,
στο σπίτι το ωραίο.

Την υπόδειξη ακολούθησε
χωρίς μεγάλο κόπο
και ζωηρά εκτύπησε
τση ξώπορτας το ρόπτρο¹.

-Ποιος είναι σας παρακαλώ?,
ρώτησε η Πρεσβυτέρα
-Κυρία δεν είμαι Αρμενιανός
και ρχομαι από πέρα!

1. Επίθυρο χερράκι

Ανοίξετε σας παρακαλώ
το θέμα είναι μέγα,
στον τράο σας επίσκεψη,
σας έφερα, την αίγα.

Βροντά και σειέται ο ουρανός
και η στεριά τρομάζει
κι 'απ' την πλατεία οι χωριανοί
μεγάλο κάνουν χάζι.

-Ποιος είναι αυτός που τόλμψε
και σούπε τέθιοιο ψέμα?
φώναξε από μέσα ο παπάς,
έτοιμος να πιεί αίμα!

Χωρίς τη σεπτή του φορεσιά
και δίχως καλιμαύκι
χωρίς καλτσούλα έβαλε,
το μαύρο πεδιλάκι.

Ο παπάς που είχε τα μαλλιά,
θα βρισκε και τα χτένια
και τσάρλεστον εκόρευαν
η μύτη με τα γένια.

Κινήσεις ακανόνιστες
σουρχότανε ζαλάδα
κύματα πυροκλαστικά²
πριν ξεχυθεί η λάβα.

-Ποιος μωρέ μ' αποκάλεσε
τράγο στον ξενομπάτη
αν τονε βρω πιστέψτε με
θα μείνει μ' ένα μάτι !

Σαν έφτασε στον καφενέ
του Νίκου Πατερράκη
οι θαμώνες τονε κάλεσαν
να πάρει καφεδάκι.

2. Πυροκλαστικό κύμα είναι η ρευστοποιημένη μάζα ταραχώδους μαγματικού αερίου, που εκτινάσσεται κατά τη διάρκεια ηφαιστειακών εκρήξεων. Κοινώς είναι το κύμα, που κατά την έκρηξη του ηφαιστείου «δεν αφήνει τίποτα όρθιο».

-Παπά, γιάντα φωνάζεις δυνατά
του λέει, ο Αντρέας,
κάτσε κοντά μας πιες καφέ
και κάνε μας παρέα.

-Αντρέα θέλω να μου πεις
ποιος τράγο μ' ονομάζει
να ρθει ομπρός μου να το πει
να δω πως το φωνάζει.

Οι υπόλοιποι εκοίταζαν ψηλά
και σιγανά μιλούσαν
ματιές έριχναν στον παπά
κι εκρυφογελούσαν

-Παρέτα παπά τη Σολωμονική³
κάνε και λίγο «κράτει»
δεν είναι παίξε-γέλασε,
ταγός⁴ του Ιπποκράτη!

Έπιασε το υπονοούμενο
κι ηρέμησε λιγάκι
μα ο καφές του Νικολή
του μοιαζε με φαρμάκι.

Παλιός Αρμενιανός

3. Σολωμονική ή αλλιώς βίβλος του σατανά είναι βιβλίο πρακτικής μαγείας. Εδώ χρησιμοποιείται με την έννοια της μουρμούρας με μη κατανοητό περιεχόμενο.

4. Ταγός: πρωτοπόρος, καθοδηγητής, αυτός που ανήκει κυρίως στην πνευματική ηγεσία.

Ο ρόλος των Πολιτιστικών Συλλόγων στη ζωή μας

Η παράδοση στη ζωή μας, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο και αυτό γιατί μας θυμίζει το παρελθόν, μας υποδηλώνει το παρόν και μας προετοιμάζει για το μέλλον. Οι πολιτιστικοί σύλλογοι σ' όλη τη χώρα, έχουν συμβάλλει με την παρουσία τους, στη διατήρηση αυτής της παράδοσης και γενικότερα της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Σήμερα, στο σύνολο του ελλαδικού χώρου, δραστηριοποιούνται δεκάδες χιλιάδες πολιτιστικών συλλόγων/σωματείων που παρέχουν πολιτιστικά αγαθά, πολιτιστικές υπηρεσίες και φροντίζουν, για την επιβίωση και διατήρηση κάθε μορφής λαϊκού πολιτισμού του τόπου τους.

Ήθη, έθιμα και αξίες του κάθε τόπου, του

κάθε χωριού, αναπνέουν και παραμένουν ζωντανά, χάρη στην ύπαρξη αυτών των συλλόγων. Θα λέγαμε πως είναι αρωγοί και εκφραστές της προσπάθειας για την διαφύλαξη της ιστορίας του καθενός μας και επιχειρούν να κρατήσουν το όνομα του τόπου ζωντανό μέσα από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις τους. Και αυτό πώς το επιτυγχάνουν; Η επιτυχία έγκειται στη συμμετοχή, στην ενότητα και στην συνεργασία, που υπάρχει μεταξύ των μελών του κάθε συλλόγου με γνώμονα την ανάδειξη του τόπου τους και τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ τους. Είναι ο συνδυετικός κρίκος όλων όσων θέλουν να θυμούνται το τόπο καταγωγής τους, την ταυτότητα τους και την ιστορία τους.

Είναι λοιπόν χρέος όλων μας να συμμετέχουμε και να προτρέπουμε τους διπλανούς μας, τους συντοπίτες μας, ώστε να μοιραζόμαστε κοινές εμπειρίες μέσα από κοινές προσπάθειες.

Το 2020 ήταν ένα έτος το οποίο στάθηκε εμπόδιο στις δραστηριότητες των συλλόγων, αλλά και στην ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Όλος αυτός ο εφιάλτης όμως που ζούμε θα περάσει κάποια στιγμή, ας ευχθούμε σύντομα. Τότε, όλοι υγιείς και δυνατοί θα επιστρέψουμε και θα προχωρήσουμε μαζί συμμετέχοντας, δίνοντας πνοή στους συλλόγους μας και ακούγοντας τη φωνή του τόπου μας.

Μαριάννα Γ. Γαλανάκη

Πάσχα του πόνου και της χαράς

Έρχονται μέρες Λαμπρής κι ο νους μου σεργιανίζει στη γειτονιά μου, την αγαπημένη γειτονιά των παιδικών μου χρόνων. Πέτρινα τα χρόνια της δεκαετίας του 1940, περίσσευε η φτώχεια, ο πόνος αλλά και η καλοσύνη και η αγάπη των ανθρώπων που έφτανε ένα τίποτα για να πλημμυρίσει με χαρά την ψυχή τους. Γυναίκες βασανισμένες με μορφή σκαλισμένη από την πίκρα, μα μαζί γλυκιές κι αξέχαστες. Οι πιο κοντινές μου γειτόνισσες: Η Ελπίδα Χριστοδουλάκη με την κόρη της Βαγγελίτσα, η κυρα Κατίνα η Αρχοντάκη, η Αργυρώ η Μανιουδάκη, η κυρα Κατίνα η Ραμνιανίνα, και πιο πέρα: η Μαρίκα η Παρασκευουδάκη, η κυρά Ελένη η Αβέραινα, η Αργοτίνη, η Μαρία του Παυλή, που μας αποχαιρέτησε, η κουμπάρα μας (ο αδερφός της ο Γιάννης είχε στεφανώσει τους γονείς μου και τη φωνάζαμε, τ' αδέρφια μου κι εγώ, κουμπάρα, όπως ακούγαμε τους μεγάλους). Πάρα πέρα άλλες...

Η φωνή της καθημιάς ζωντανή, σαν τότε, πότε αυστηρή και πότε χαρούμενη σαν μουσική αλλιώςτικη, που έρχεται απ' το χτες.

Τη Μ. Δευτέρα ή τη Μ. Τρίτη οι πιο κοντινές ερχόταν στο σπίτι μας και έφτιαχναν τα κουλούρια όλες μαζί. Τα σπίτια τους έτυχε να μην έχουν φούρνο· ο δικός μας ήταν μέσα στην κουζίνα και δεν υπήρχε πρόβλημα αν το Πάσχα ήταν νωρίς και ο καιρός βροχερός. Αποφάσιζαν από πριν για τη μέρα με τη μητέρα μου. Τη Μ. Τετάρτη ήταν το ευχέλαιο και δεν προλάβιαν και την εκκλησία, τη Μ. Πέμπτη θα έφτιαχναν τα τσουρέκια και θα έβαφαν τα αυγά, τη Μ. Παρασκευή δεν επιτρεπόταν καμιά δουλειά ούτε σκούπισμα στο σπίτι γιατί «θα γέμιζε μαμούνες». Μόνο τον επιτάφιο στόλιζαν και πήγαιναν στα ξωκλήσια και αφού τα έκαναν πεντακάθαρα άναβαν τα καντήλια. Το Μ. Σάββατο πάλι ήταν για τα καλλιτσούνια και έτσι για τα κουλούρια έμεναν Μ. Δευτέρα ή Μ. Τρίτη. Συμφωνούσαν λοιπόν και αμέσως η έγνοια τους ήταν που να βρουν αρκετά ξύλα για το φούρνο. Βλέπετε τότε όλα ήταν λίγα και ούτε πουρνάρια δε μπορούσες να κόψεις από τις ξένες χαλέπες. Έλυναν όπως-όπως το πρόβλημα· όποια είχε περισσότερα θα έδινε και στην άλλη, και την ορισμένη μέρα και ώρα κατέφθανε η καθημιά στο σπίτι με τα υλικά της. Ζύμωνε στο μεγάλο τραπέζι, τη βοηθούσαν οι άλλες στο χτύπημα των αυγών, χωριστά τα άσπρα, «γλήγορα και ασταμάτητα να μην κόψει η μαρέγκα» και χωριστά οι κρόκοι με τη ζάχαρη και το βούτυρο. Τα έπλαθαν, η μητέρα ήταν κυρίως υπεύθυνη για το φούρνο, «εσύ κατέεις τα χούγια ντου» της λέγαμε. Τα έψηναν και συνέχιζαν με την άλλη. Τα πρόσωπα έλαμπαν, «χρονιές μέρες»! Για μας τα παιδιά η όλη διαδικασία ήταν σωστό πανηγύρι. Παρακαλούσαμε και μας έδιναν λίγη ζύμη. Ευτυχισμένα, με τα καλοπλυμένα χέρια αρχίζαμε να πλάθουμε κουλουράκια, παραβγαίνοντας ποιο θα έκανε τα πιο όμορφα σχέδια και θα εισέπραττε τα

Η οικογένεια Παυλή Καβρουλάκη. Από αριστερά εικονίζονται στην πίσω σειρά οι: Βαγγέλης, Μαρία, Σίμος, Μιχάλης, και στην εμπρός οι: Μανώλης, Γιάννης, ο πατέρας τους Παυλής, Πέτρος και Θεοφάνης. Από τη φωτογραφία λείπουν ο Γιώργης και Σοφία Λαμπαθάκη. Φωτογραφία από το αρχείο του Βαγγέλη Γεωργίου Καβρουλάκη.

περισσότερα μπράβο των γυναικών! Μα όταν έβγαιναν από το φούρνο και μοσχοβολούσε το σπίτι, τι μαρτύριο θεέ μου! Κοιτάζαμε τα κουλούρια και πριν τολμήσουν τα πιο μικρά ν' απλώσουν τα λιγνά κεράκια τους, ακουγόταν αυστηρή η φωνή κάποιας μάνας. «Δε θα φάει κιανείς α δε φτάξει η Λαμπρή. Θα τα βάλουμε στο πανέρι, θα τα σκεπάσουμε και θα τα φορτωθεί η κουτσομουλάρα για να μας τα φέρει τη Λαμπρή που θα πει κι ο παπάς στην εκκλησιά το Χριστός Ανέστη. Γλήγορα, γλήγορα όζω να παίξετε». Φεύγαμε περίλυπα χωρίς όρεξη για παιχνίδι. Μόνο κουβεντούλες γεμάτες παράπονο:

- Ακούς εκεί να τα φορτώσουν στην κουτσομουλάρα!

- Και πότες θα αποσώσει νάρθει ετσά κουτσό πούναι;

- Δε μπορούσαν να ζητήξουνε από τον αφέντη σου τη γαϊδάρα σας που τζιριντά όντε τη λαλείς;

- Μην είσαι χαζός. Δεν κατέεις πως η κουτσομουλάρα βοηθούσε τον Άν-Βασίλη να κουβαλήσει αλάργο κάμποσα δώρα και από την κούραση κουτσάθηκε; Πριν ήταν γερό οζό. Και για πληρωμή, που έκανε το καλό, την έχουνε να κουβαλεί για τη Λαμπρή τα κουλούρια και να γροικά με τσοι πρώτους το Χριστός Ανέστη.

- Έ καλα. Δε μου τόχανε πει γή δεν το θυμούμαι. Ας τα κουβαλεί η κουτσομουλάρα. Είντα να κάμουμε;

- Μακάρι μπάρε μου νάχαμε παράδες να πούμε του γιατρού του Μιχελογιάννη να

τση δέσει τον πόδα τζη να δείτε για πότες θα γιάνει. Είντα γελάτε και περιπαίζετε μωρέ; Εφτό που σαςε λέω είναι σωστό. Έτσα είχε δέσει τον πόδα τση λάλης μου που εκούτσαينه, γιατί τον είχε βαρέσει, και εγίνηκε γλήγορα καλά. Και να κατέτε πορπατεί καλιά από προτού και ούλη την ώρα του συχωρά του γιατρού.

Τέτοια λέγαμε μέχρι που κουραζόμαστε και φεύγαμε για τα σπίτια μας αφού υποσχόμαστε να παρακαλέσουμε στην προσευχή μας το βράδυ να μην πονεί η κουτσομουλάρα η κακομοίρα, για να μην αργήσει να φτάσει. Το συμπονούσαμε το άγνωστο ζώο. Θυμήθηκα τη γιαγιά μου που έλεγε: «Πονεί το ευλογημένο πού κανε το καλό για τσ' άλλους. Σαν το Χριστό που βασανίστηκε και πόνεσε για τσ' ανθρώπους. Μόνο να τ' αγαπάτε»

Όμως εκείνη την πρώτη δεκαετία της ζωής μου δεν πονούσε μόνο η «κουτσομουλάρα», το πλάσμα της παιδικής φαντασίας. Η Γερμανική κατοχή πρώτα και ο εμφύλιος ύστερα έφεραν πολλή δυστυχία. Τρικύμισαν οι καρδιές των ανθρώπων. Τρικύμισε ο αέρας στους κάμπους κι έσπειρε ο καημός και κάρπισε η θλίψη. Περίσσευαν λαχτάρες και βάσανα.

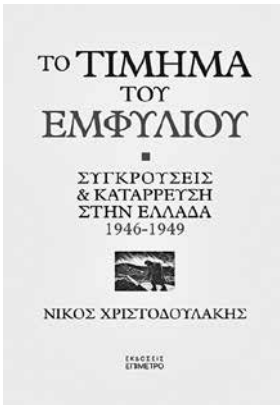
Ήμουν στη Δευτέρα Δημοτικού όταν η κουμπάρα μας η Μαρία, με την ξάστερη την κρυστάλλινη φωνή της μου είπε: «Οντέ γαείρεις παιδάκι μου από τη δουλειά σου

Βιβλιοπαρουσίαση του νέου βιβλίου του Νίκου Μ. Χριστοδουλάκη

Παρουσιάστηκε τη Δευτέρα 8 Μαρτίου 2021 από τον ΙΑΝΟΣ και τις εκδόσεις Επίμετρο-Παπαζήση διαδικτυακά το νέο βιβλίο του Νίκου Χριστοδουλάκη, «**Το τίμημα του Εμφυλίου. Συγκρούσεις και κατάρρευση στην Ελλάδα 1946-1949**».

Η ανάλυση των συγκρούσεων που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα την περίοδο 1946-1949 και των συνεπειών που είχαν στην οικονομία, το πολιτικό σύστημα και την διεθνή θέση της χώρας, οδηγεί τον συγγραφέα στο συμπέρασμα ότι ο Εμφύλιος ήταν η πιο ολέθρια και παράλογη πράξη αυτοκαταστροφής στην νεότερη ελληνική ιστορία.

Για το βιβλίο μίλησαν οι: **Κωνσταντίνα Μπότσιου**, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου, **Κωνσταντίνος Τασούλας**, Πρόεδρος της Βουλής, **Αλέκος Αλαβάνος**, Πολιτικός, **Κώστας Κωστής**, Καθηγητής Πανεπιστημίου, **Δημήτρης Κούρκουλας**, πρώην Υφυπουργός Εξωτερικών. Και στο τέλος ο συγγραφέας **Νίκος Χριστοδουλάκης**, πρώην Υπουργός & Καθηγητής Πανεπιστημίου. Τη συζή-

τηση συντόνισε ο δημοσιογράφος **Παύλος Τσίμας**.

Στο βιβλίο επιχειρείται μια ανάλυση των συγκρούσεων που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα την περίοδο του Εμφυλίου 1946-1949, με στόχο να προσδιοριστεί το τίμημα που είχε σε όρους κοινωνικούς, οικονομικούς και πολιτικούς. Η αποτυχία των αντιμαχόμενων μερών να αποτρέψουν την σύγκρουση -ή τουλάχιστον να διαπραγματευτούν την λήξη της πριν κλιμακωθεί- εξετάζεται ως μια συνολική αποτυχία λειτουργίας των θεσμών της ελληνικής κοινωνίας, οι συνέπειες της οποίας ανιχνεύονται ακόμη και σήμερα σε πολλές πτυχές της πολιτικής και κοινωνικής δραστηριότητας.

Ο Εμφύλιος απαιτούσε αυξημένες στρατιωτικές δαπάνες εις βάρος των παραγωγικών επενδύσεων και της παιδείας ενώ παράλληλα προκάλεσε μεγάλες απώλειες ανθρώπινου δυναμικού και για μεγάλο διάστημα ένα διχαστικό πολιτικό σύστημα. Η Ελλάδα -αν και ήταν στην πλευρά των νικητών κατά του Άξονα- απώλεσε σχεδόν όλα τα προσδοκώμενα εθνικά οφέλη και τέθηκε στο περιθώριο της ανασυγκρότησης που ακολούθησαν άλλες ευρωπαϊκές χώρες μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Το τίμημα υπήρξε τόσο βαρύ που κάνει τον Εμφύλιο του 1946-1949 να είναι μακράν η

πιο ολέθρια και παράλογη πράξη αυτοκαταστροφής στην νεότερη ελληνική ιστορία.

Λίγα λόγια για τον συγγραφέα
Ο **Νίκος Χριστοδουλάκης** είναι καθηγητής Οικονομικής Ανάλυσης στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, μέλος Ερευνητικού Συμβουλίου στο Hellenic Observatory, ενώ το 2018-2019 ήταν Επισκέπτης Καθηγητής στο London School of Economics. Την περίοδο 1993-2004 διατέλεσε υφυπουργός Οικονομικών, υπουργός Ανάπτυξης, και υπουργός Οικονομικών. Το διάστημα Ιουλίου 2002 – Ιουνίου 2003 ήταν Πρόεδρος του Eurogroup, ενώ το 2015 ορίστηκε υπηρεσιακός υπουργός Οικονομίας.

Αρκετά βιβλία του έχουν εκδοθεί στο εξωτερικό, όπως το How Crises Shaped Economic Ideas and Policies, (Springer, 2014) και το Greek Endgame (Rowman & Littlefield, 2015). Στην Ελλάδα το βιβλίο για την Επανεκκίνηση της Ελληνικής Οικονομίας κυκλοφορεί από την διαNE-Οσις (2018).

Συνέχεια από τη σελίδα 10

σε θέλω να σου πω». Νόμιζα πως ήθελε να της ψωνίσω και στο γυρισμό ρώτησα: «είντα θέλεις να σου πουσουνίσω»; «Οί καλό μου. Δε θέλω να μου πουσουνίσεις πράμα. Μόνο θα μπορέσεις θέλεις να μου γράψεις ένα γράμμα και να μη βγάλεις άχνα ποθές για είντα λέμε»; Είπα ναι, μα με κάποια ανησυχία μέσα μου μην δεν τα καταφέρω. Τα αδέρφια της, Μιχάλης και Σίμος, ήταν εξόριστα στα ξερονήσια. Εκείνη δεν μου υπαγόρευε λέξη-λέξη. Μου έλεγε : «γράψε ντονε πως είμαι καλά εγώ και πως δεν κατέω είντα κάνουνε και πως περνούνε. Θα τονε ετοιμάσω, γράψε ντονε, γλήγορα κιανένα δέμα...». Έγραφα το γράμμα προσπαθώντας να τα θυμηθώ όλα και να τα βάλω σε όσο πιο καλή σειρά μπορούσα και της το διάβαζα. Θυμάμαι τη φωνή της με το τρεμούλιασμα ενός κρυφού λυγμού : «Ο Θεός να σε βλέπει παιδάκι μου. Καλά να 'σαι». Όταν έφτανε η απάντηση, της διάβαζα πρώτα το γράμμα - πάντα από το χέρι του Μιχάλη - και ύστερα μου έλεγε : «Γράψε ντόνε ανέ λάβανε το δέμα και είντα κάνει ο Σίμος. Είναι καλά; Μην αρρώστησε και μου το χώνουνε; Γιάντα δε γράφει κι ο ίδιος;»

Η ανησυχία μου είχε φύγει, ένιωθα όμορφα που βοηθούσα την καλή μου τη Μαρία, θαύμαζα την απέραντη αγάπη της για τ' αδέρφια της που έμοιαζε με της μάνας τη λαχτάρα, και προσπαθούσα να βρω όσο

το δυνατό πιο γρήγορα ελεύθερο χρόνο, πράγμα όχι και τόσο εύκολο μια και ο πατέρας μου είχε πολλές απαιτήσεις από μένα, τη μεγαλύτερη κόρη του, για βοήθεια στις δουλειές του. Απόκτησα μάλιστα τόσο θάρρος ώστε, αφού τέλειωσε με όσα ήθελε να πει, τόλμησα να ρωτήσω. Να γράψω χαιρετίσματα κι από μένα; (Οι γονείς μου αγαπούσαν ιδιαίτερα όλη την οικογένεια του αξέχαστου γερο Παυλή κι εγώ θυμώμουν και αγαπούσα φυσικά το Μιχάλη και το Σίμο. Δεν καταλάβαινα γιατί έλειπαν, γιατί αγωνιούσε και υπόφερε η Μαρία). -«Γροίκα είντα ρωτά», μου είπε ενθουσιασμένη. «Γράψε ντόνε παιδάκι μου χαιρετίσματα και πε τονε πως είσαι ο γραμματικός μου, που να σ' έει καλά ο Θεός και να σου μπέμπει ούλα τα καλά του ντουινιά». Η απάντηση ήρθε από το Σίμο. Δε θα ξεχάσω εκείνη το γράμμα. Ήτανε τα πιο όμορφα γράμματα που είχα δει μέχρι τότε! Έλεγε: «Μην ανησυχείς. Είμαι καλά. Αφού έγραφε ο Μιχάλης νόμιζα πως δε χρειαζότανε να γράφω κι εγώ...». Κόντευε νάρθει το Πάσχα. Έγραφα, όπως πάντα, στο γράμμα με δικά μου λόγια όσα μου είχε πει και, χωρίς να τη ρωτήσω, πρόσθεσα, όπως μούρθε εκείνη τη στιγμή: «Ο θεός να δώσει να κάμουμε Πάσχα όλοι μαζί». Όταν της το διάβασα με αγκάλιασε κλαίγοντας ενώ μιλούσε ασταμάτητα: «Καλά νάσαι παιδάκι μου. Ο θεός να δώσει... Παρακάλεσε ντονε. Εσένα πούσαι μικιό κι αθώο μπορεί να σ' ακούσει...». Έφυγα και δεν ήξερα αν έφταιγα

εγώ για τα κλάματά της. Πολλά ερωτήματα στριφογύριζαν στο μυαλό μου, αλλά δε μίλησα με τη μητέρα μου. Ποιος ξέρει. Μπορεί να φέρω κι άλλα κλάματα, σκέφτηκα. Πώς να καταλάβεις τους μεγάλους; Είχα υποσχεθεί κιόλας να μη μιλώ.

Αυτή τη φορά απάντηση δεν ερχόταν και είχε φτάσει η Μ. Βδομάδα. Η Μαρία από την αυλή της σήκωνε ψηλά το χέρι της για να μου κάνει νόημα πως όχι. Το γέλιο της τόδιωξε η αγωνία. Ανήμερα το Πάσχα, κοντά μεσημέρι, ακούω από τη μητέρα μου χαρούμενες φωνές και γέλια: «Θε μου. Σα να 'δα τον αδερφό μου. Είντα χαρά 'ναι τούτηνε. Πραγματική Πασκαλινή...». Τρέχω στην αυλή και βλέπω τον πατέρα μου να έρχεται μαζί με το Μιχάλη και το Σίμο. Πλατειά χαμόγελα φώτιζαν και ομόρφαιναν τα πρόσωπά τους. Δεν ξέρω γιατί όταν μου είπαν: «μας έστειλε η Μαρία να ευχαριστήσομε το γραμματικό», ήθελα να κλάψω πολύ όπως έκλαιγε κι εκείνη όταν με αγκάλιασε με τόση αγάπη. Σιγά το κατόρθωμα αγαπημένη μου κουμπάρα Μαρία. Δυο λόγια μόνο παραπάνω απ' όσα μου είπες έγραψα. Ένα τίποτα ο κόπος! Ένας ουρανός η χαρά αγαπημένη γειτονιά των παιδικών μου χρόνων, αξέχαστες καλές γειτόνισσες μου, γυναίκες της προσφοράς και του καημού.

Αξέχαστο Πάσχα της χαράς, του πόνου και της Αγάπης.

Μαίρη Πριπάκη – Κουντάνη
Τρίπολη 2003

Καλοκαιρινές επετειακές εκδηλώσεις στο Δήμο Αποκορώνου

Σειρά εκδηλώσεων με **Σαφορμή τον εορτασμό των 100 χρόνων από το 1821, ανακοίνωσε ο Δήμος Αποκορώνου, με συνδιοργανωτές τον Δήμο Αποκορώνου, Κοινοφελές Ίδρυμα «Αγία Σοφία», Ομοσπονδία Σωματείων Αποκορώνου Αττικής, Αντιπεριφέρεια Χανίων, και τον πολιτιστικό σύλλογο του κάθε χωριού που γίνεται η εκδήλωση.**

1) Σάββατο 15 Μαΐου - Κυριακή 16 Μαΐου 2021, Βάμος Αποκορώνου

Διήμερο επετειακών εκδηλώσεων για τη Μεταπολιτευτική Επανάσταση (1895-1896).

Την Κυριακή 16 Μαΐου θα γίνει εκδήλωση μνήμης στο Ηρώ στην πλατεία του Βάμου που θα περιλαμβάνει δοξολογία, ιστορική ομιλία και κατάθεση στεφάνων.

2) Τετάρτη 16 Ιουνίου 2021, Μελιδόνι Αποκορώνου (κεντρική πλατεία)

Επετειακή εκδήλωση: Ο Σήφης Κωνσταντουλάκης (Σήφακας) και οι Αποκορωνιώτες στην επανάσταση του 1821.

Η εκδήλωση θα γίνει στην κεντρική πλατεία Μελιδονίου και θα αποτελείται από σύντομη ιστορική ομιλία από τους κ.κ. Μανώλη Νικολούδη και Βασίλη Κοντεζάκη, κατάθεση στεφάνων και ριζίτικα τραγούδια από τον Καλλιτεχνικό

Όμιλο «ο Αποκόρωνας».

3) Σάββατο 17 Ιουλίου 2021, Αρμένιο Αποκορώνου

Επετειακή εκδήλωση: Η Συνέλευση των Αρμένων και το «Προσωρινό Πολίτευμα της Νήσου Κρήτης» (Μάιος 1822).

Η εκδήλωση θα γίνει στους Αρμένους Αποκορώνου και θα αποτελείται από επιμνημόσυνη δέηση, σύντομη ιστορική ομιλία και κατάθεση στεφάνων.

4) Σάββατο 7 Αυγούστου 2021, Κόκκινο Χωριό Αποκορώνου

Εκδήλωση μνήμης για τη σφαγή του Κόκκινου Χωριού στις 6 Αυγούστου 1821

Η εκδήλωση είναι αφιερωμένη στη σφαγή περίπου 120 άμαχων Κόκκινο-χωριανών από οθωμανικά στρατεύματα στις αρχές Αυγούστου του 1821.

1) Σάββατο 21 Αυγούστου 2021, Βαφές

Εκδήλωση μνήμης για τα θύματα του Σπυλαίου Κρουονερίδας Βαφέ (9 Αυγούστου 1821)

Η εκδήλωση είναι αφιερωμένη στα θύματα του σπυλαίου Κρουονερίδας, στην είσοδο του οποίου Οθωμανοί στρατιώτες άναψαν φωτιά, προκαλώντας θάνατο από ασφυξία σε περίπου 130 γυναικόπαιδα που είχαν κρυφτεί στο εσωτερικό του.

2) Σάββατο 31 Αυγούστου 2021, Βρύσες

Εκδήλωση μνήμης για τη Μάχη των Βρυσών (26-29 Αυγούστου 1866).

Η εκδήλωση γίνεται με αφορμή την

επέτειο της μάχης των Βρυσών, κατά την οποία μερικές εκατοντάδες ντόπιοι χριστιανοί σταμάτησαν την προέλαση ενός πολλαπλάσιου αιγυπτιακού στρατού υπό τον Σαχίν πασά προς τα Σφακιά.

3) Παρασκευή 3 Σεπτεμβρίου 2021, Αλικάμπος

Επετειακή εκδήλωση για την έναρξη της Μεταπολιτευτικής Επανάστασης στο Κλίμα Αλικάμπου (3 Σεπτεμβρίου 1895).

Η εκδήλωση θα γίνει στο Κλίμα Αλικάμπου στον χώρο όπου έγινε η πρώτη ένοπλη συνάντηση της Μεταπολιτευτικής Επανάστασης.

4) Τετάρτη 3 Νοεμβρίου 2021, Ασή Γωνιά Αποκορώνου

Εκδήλωση μνήμης για τους πεσόντες Μανιάτες στην Ασή Γωνιά.

Η εκδήλωση γίνεται προς τιμήν των Μανιατών που ήρθαν και πολέμησαν εθελοντικά στην Κρήτη κατά την επανάσταση του 1866-1869.

Συνεισφορά στην αγορά απινιδωτή

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος των Αρμένων, μετά από ομόφωνη απόφαση των μελών του, ενέκρινε την αγορά ενός αυτόματου εξωτερικού απινιδωτή, ο οποίος θα τοποθετηθεί σε κεντρικό και προσβάσιμο σημείο του χωριού μας.

Είναι μία μικρή συσκευή εξαιρετικά απλής χρήσης, μηδενικής επικινδυνότητας και εντελώς αυτοματοποιημένη, ικανή να επαναφέρει έναν συνάνθρωπό μας στη ζωή, όταν εκείνος έχει υποστεί καρδιακή ανακοπή.

Το χωριό μας είναι ένας τόπος κοινός, με μία υπέροχη συνύπαρξη ανθρώπων, με μία συμπόρευση που πάντα θα απαιτεί την αδιάκοπη αλληλοϋποστήριξη και αλληλοβοήθεια. Η καρδιακή ανακοπή είναι μία κατάσταση δραματική, μία πορεία προς τον θάνατο, η οποία μόνο με έναν απινιδωτή μπορεί να αναστραφεί και για τον λόγο αυτόν, η παρουσία του στον τόπο μας είναι εκ των πραγμάτων μία ελπίδα ζωής και μία ιστορική παρακαταθήκη για τις επόμενες γενεές.

Η αγορά του απινιδωτή καθώς και η ακριβής τοποθεσία του θα γίνει γνωστή στους ιατρούς του Κέντρου Υγείας του Βάμου, όπως έχει συμβεί ή θα συμβεί και με τους υπόλοιπους απινιδωτές του Αποκόρωνου, έτσι ώστε να τους βοηθήσει στην τόσο δύσκολη και πολύτιμη αποστολή τους.

Ο κάθε ένας από εμάς μπορεί να εκπαιδευτεί στην χρήση του, καθώς επίσης και στην τεχνική της καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης ή αλλιώς ΚΑΡΠΑ. Δεν χρειάζονται ιδιαίτερες γνώσεις, ή κάποιες εξειδικευμένες δεξιότητες, πάρα μόνο η εθελοντική ανάγκη της προσφοράς η οποία είναι και προσφορά για ένα συνάνθρωπο της ίδιας της ζωής. Για τον σκοπό αυτό, θα δημιουργηθεί μία ομάδα βοήθειας στο χωριό μας, η οποία θα είναι πλήρως ενημερωμένη, με συνεχή επικαιροποίηση, για τον τρόπο δράσης σε περίπτωση καρδιακής ανακοπής καθώς και για την χρήση του απινιδωτή, μέχρις ότου φτάσει στον χώρο εξειδικευμένη ιατρική βοήθεια. Όσοι επιθυμούν και έχουν την δυνατότητα να συμμετέχουν σε αυτήν την ομάδα ελπίδας, παρακαλούνται

να επικοινωνήσουν με τον αντιπρόεδρο του Πολιτιστικού Συλλόγου κ. Μαλεκάκη Βασίλη.

Τέλος, θα ήταν ιδιαίτερα πολύτιμη για την προσπάθεια του συλλόγου να ολοκληρώσει την συγκεκριμένη αγορά, οποιαδήποτε οικονομική συνεισφορά είναι εφικτή, και για τον σκοπό αυτόν θα μπορούσατε να επικοινωνήσετε με οποιονδήποτε από τα μέλη του.

Όλοι ΜΑΖΙ μπορούμε να κάνουμε το αδύνατο δυνατό και τότε μία ημέρα, ένας συνάνθρωπός μας θα συνεχίσει να απολαμβάνει το ανεκτίμητο ΔΩΡΟ της ΖΩΗΣ, χάρη στην ΔΙΚΗ ΜΑΣ προσπάθεια.

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ καλέστε στο
Πρόεδρος Αβερκάκης Γεώργιος, 6983518260
Αντιπρόεδρος Μαλεκάκης Βασίλης, 6972639323
Πετρούλακη Αβερκάκη Στεφανία, Γραμματέας, 6971616582
Χατζηδάκης Ηλίας, Ταμίας, 6988854828
Ραλλίου Ελένη, Μέλος, 6942086620
Πατεράκης Γιάννης, Μέλος, 6983518252
Τσιτσιρίδης Χρήστος, Μέλος, 6981796087

Εκ του Πολιτιστικού Συλλόγου Αρμένων

Ως τέχνη του υφάσματος...

Παρουσίαση της Judith Watson που ζει στους Αρμένους 25 χρόνια, στα Χανιώτικα Νέα 21/01/2021, από την Μαρία Δρακάκη.

«Εύκολα που περνώ
απ' τα μάτια σου στον ουρανό
απ' το μανίκι του νερού
στο πρόσωπο της θάλασσας
απ' το μικρό σου δάχτυλο
στον ζαφειριού το αστέρι
Έλπιση φήμη του φωτός,
έχταση απέραντη...
Ό,τι κοιτάω με τη ματιά με θρέφει,
ό,τι κρατάω με την αφή με θρέφει...».

Οδυσσέας Ελύτης, «Ανοιχτό Γαλάζιο»

Όταν επιλέγεις συνειδητά τον τόπο που θα ζήσεις, βάζοντας ως κριτήριο το ελληνικό φως και την χρωματική παλέτα της ελληνικής φύσης, τότε η ανεξάντλητη έμπνευση ακτινοβολεί, όχι μόνο στα έργα σου, αλλά και στην προσωπικότητα σου. Η δημιουργός Judith Watson κατάγεται από την Αγγλία και εδώ και 25 χρόνια ζει σε ένα χωριό του Αποκόρωνα μετουσιώνοντας το κρητικό τοπίο, τα χρώματα, τις αποχρώσεις που ο ήλιος της Κρήτης πρωμοδοτεί, σε συναρπαστικό καλλιτεχνικό διάλογο στο ύφασμα.

Η ζωή της στην τέχνη και η τέχνη στη ζωή, αφού τα δημιουργήματά της είναι χρηστικά στοιχεία που αναβαθμίζουν την αισθητική εσωτερικών και εξωτερικών χώρων. Μαξιλάρια που συναγωνίζονται ζωγραφικούς πίνακες. Έργα τέχνης σε ύφασμα που σε ταξιδεύουν με τις γραμμές της ραφής τους, το συνταίριασμα των σχημάτων και τα χρώματα τους που δεν έχουν να ζηλέψουν σε τίποτα, ως προς τους τόνους τους, από εκείνα που συνάντησε στον περίπατο της η δημιουργός στην εξοχή.

[...]

Η ανακάλυψη του εκφραστικού περιεχομένου των έργων της στην περίπτωση της

Judith Watson δεν είναι μόνο η κατάληξη αλλά επίσης και η αμοιβή μιας άρτιας πράξης δημιουργικής αντίληψης. Όλα έχουν κάτι να πουν όταν τα βλέπει κανείς με μια ιδιαίτερη ματιά.

Η Judith Watson είναι αυθεντική, αντισυμβατική και δημιουργική: «Δουλεύοντας διαισθητικά, προσπαθώντας να μην σκέφτομαι αλλά να νιώθω, ξεκινώντας με χρώματα και μοτίβα, όπως στη ζωγραφική, αλλά εγώ με τα νήματα και με το πανί στα χέρια μου. Κάθε κομμάτι είναι μια διαδικασία, αναπτύσσεται και αναδύεται, μερικά στοιχεία εφαρμόζονται, μερικά κόβονται. Όλα είναι καπιτονέ. Η προσωπική τεχνική μου έχει εξελιχθεί με την πάροδο των ετών και βασίζεται στην τεχνική κεντήματος reverse appliqué. Αυτό που γεννιέται είναι αφηρημένο, τυχαίο, σύγχρονο, ωμό, με απτή ενέργεια. Η γοητεία προέρχεται από την ανάπτυξη της διαδικασίας, καθώς η σπίθα μιας ιδέας απογειώνεται και επιτρέπει την ελευθερία και τη δημιουργικότητα...» Η τεχνική στην οποία έχει βασίσει την καλλιτεχνική της έκφραση είναι το ανάποδο απλικέ ή αντίστροφη εφαρμογή (reverse appliqué)

[...]

Η δημιουργός Judith Watson δεν σταματά να πειραματίζεται αδιάκοπα με την τεχνική της και αναζητά την έμπνευση διαρκώς στις εικόνες που της χαρίζει το τοπίο του Αποκόρωνα, κάθε εποχή!

[...]

Η ίδια μιλώντας για την ενέργεια και την έμπνευση που αντλεί από την Κρήτη προσδιορίζει τα κίνητρα της επιλογής της και πώς τελικά η απόφαση της αυτή δικαίωσε και δικαιώνει κάθε λεπτό τη δουλειά της. «Γεννήθηκα και σπούδασα στην Αγγλία, πήρα πτυχίο ΒΑ στο Κέντημα Τέχνης Loughborough, μετά την ολοκλήρωσή μου, μετακόμισα στο Λονδίνο και σύντομα άνοιξα

το στούντιο μου δουλεύοντας κυρίως με κοστούμια για το Εθνικό Θέατρο και τις εταιρείες μπαλέτου. Επίσης συνεργάστηκα με τους εσωτερικούς σχεδιαστές παραγωγής «one off» με κομμάτια για πελάτες, τόσο ως ταπετσαρίες τοίχου, όσο και ως μαλακή επίπλωση κλωστοϋφαντουργίας. Το να ζω σε ένα αστικό περιβάλλον δεν μπόρεσε να προκαλέσει την αληθινή συναισθηματική ανταπόκριση ή έμπνευση μου! Και τα δύο κρίσιμα για μένα για να εργαστώ σε οποιοδήποτε επίπεδο. Για αυτό το λόγο, πριν από 25 χρόνια αποφάσισα να μετακομίσω σε ένα κρητικό χωριό, έχω μια απεριγραπτή αγάπη για αυτό το νησί και τον τόπο του φωτός που αποκαλώ «σπίτι». Εδώ οι κουκκίδες ενώθηκαν εύκολα και η δουλειά που έπρεπε να κάνω με τα χέρια μου έτρεχε ασαμάτνια. Όλα φαίνονταν τόσο ζωντανά, λουσμένα στο ελληνικό φως, τα χρώματα, το τοπίο, οι άνθρωποι, η μουσική και η φύση!!! Όλη η πρωταρχική ενέργεια για να δοκιμάσω και να εμπνευστώ!!! Φτιάχνω λειτουργική τέχνη κλωστοϋφαντουργίας με τη μορφή μαξιλαριών, αφηρημένη, τυχαία, σύγχρονη, δημιουργημένη, κόβοντας και αποκαλύπτοντας στρώματα σε μια γραφιστική έκφραση. Δουλεύω διαισθητικά, προσπαθώντας να μην σκέφτομαι, αλλά να νιώθω κάθε κομμάτι με κάθε βελονιά, με κάθε ιστορία. Ένα βασικό στοιχείο στη δουλειά μου είναι το touch και η απτική αλληλεπίδραση με κάθε παραλήπτη. Η απλή επιφανειακή διακόσμηση δεν είναι αρκετή, θέλω κάποιος να μπορεί να το κρατάει, να ακολουθεί τις γραμμές με περίεργα δάχτυλα, να το γυρίζει, να ανακουφίζεται από αυτό, να εξερευνά και να τρέχει με το χέρι του πάνω από το περίγραμμα του και να νιώθει τα χρώματα. Πιστεύω στα θετικά και ισχυρά ευεργετικά αποτελέσματα

του χρώματος στην καθημερινότητα μας. Τώρα περισσότερο από ποτέ, η δημιουργικότητα και η ελευθερία της έκφρασης είναι εξίσου απαραίτητες με τον οξυγόνο. Ίσως εγκλωβισμένοι για μια στιγμή, αλλά πάντα δημιουργικοί και πάντα παρόντες!!!» *Ο διάλογος μας πραγματοποιήθηκε στα Αγγλικά και ευχαριστώ θερμά τη δημιουργό για την εμπιστοσύνη της για την γραπτή απόδοση του λόγου της στο παρόν άρθρο, καθώς και για το φωτογραφικό υλικό που μου παραχώρησε!

Αυτοί που φεύγουν...

Πέθανε στους Αρμένους και ετάφη στο νεκροταφείο του Προφήτη Ηλία την Κυριακή 13 Δεκεμβρίου 2020, ο **Θεόδωρος Μουντοκαλάκης**, ετών 73. Ο Θεόδωρος ήταν αδελφός του Νικόλαου και της Αντωνίας Μουντοκαλάκη, του Μανώλη και της Ελένης Βενετάκη και της Κατερίνας χήρας Π. Βενετάκη.

Πέθανε στα Χανιά στις 19 Δεκεμβρίου 2020 και ετάφη στο νεκροταφείο του Προφήτη Ηλία στους Αρμένους την Τρίτη 22 Δεκεμβρίου, ο **Αλέκος Νικ. Σκανδάλης**, συνταξιούχος ΟΤΕ, ετών 93. Ο Αλέκος Σκανδάλης ήταν πατέρας της Πελαγίας και της Καλλιόπης και ευτύχησε να δει εγγόνια και δισέγγονο.

Πέθανε στην Αθήνα και ετάφη στις 22 Φεβρουαρίου 2021 στο Τρίτο Νεκροταφείο Αθηνών ο **Κουρομιχελάκης Γιάννης** του Μιχαήλ, ετών 75. Ο Γιάννης ήταν σύζυγος της Γεωργίας και πατέρας του Μιχάλη της Σοφίας και της Χρυσούλας.

Την Παρασκευή 19 Φεβρουαρίου 2021, κοιμήθη ο **Αρχιμανδρίτης Ιγνάτιος Χατζηνικολάου** (τ. Γυμνασιάρχης) και ετάφη στο κοιμητήριο της Ιεράς Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής Οδηγητρίας Γωνιάς.

Πέθανε στα Χανιά η **Αναστασία Νικολάου Τζουβαλάκη** ετών 90, το γένος Χριστοδουλάκη, και ετάφη στις 5 Μαρτίου 2021 στο νεκροταφείο του Προφήτη Ηλία στους Αρμένους. Η Αναστασία ήταν μητέρα του Κώστα και του Γιώργου.

Πέθανε στις 10 Μαρτίου 2021, στην Αμερική όπου και ετάφη η **Λαμπαθάκη Κατίνα** σύζυγος του Τάσου Αντωνόπουλου, ετών 71. Η Κατίνα ήταν μητέρα του Αντώνη και της Σοφίας.

Πέθανε στα Χανιά η **Άννα Λεντάρη** ετών 87, και ετάφη στις 23 Μαρτίου 2021 στο νεκροταφείο του Προφήτη Ηλία στους Αρμένους.

Η «Ελευθερόπολις» εκφράζει τα θερμά της συλλυπητήρια σε όλους τους συγγενείς.

Δωρεές στην Ενορία Αρμένων

Προσέφεραν στην ενορία Αρμένων:

Στυλιανομανωλάκη Ρένα 50 €, Καλλιβρετάκη Δήμητρα 50 €, Προεστάκης Κωνσταντίνος του Εμμανουήλ 200 €, Σερεμέτης Σπύρος (ψάλτης) 220 €, Μπουρντάκης Παναγιώτης 100 €, Πατήρ Αντώνιος Παπαδοκοκολάκης 50 €, Μουντοκαλάκης Νικόλαος υπέρ της ψυχής του αδελφού του 100 €, Τερεζάκης Ιωάννης (πρόεδρος συλλόγου) 50 €, Καβρουλάκη Αργυρώ του Βασιλείου 50 €, τα παιδιά της Στέλλας Καλούδη 100 €, Κουτσουπάκης Θεόδωρος (Αθήνα) 500 €, Ροκάκης Δημήτριος (εις μνήμη της κόρης του Στέλλας) 100 €, Ορφανάκης Μιχαήλ (εις μνήμη της μητρός του) 100 €, Προεστάκης Ιωάννης 100 €.

Το εκκλησιαστικό συμβούλιο τους ευχαριστεί όλους.

Έκκληση για οικονομική ενίσχυση Ι.Ν. Αγίου Νικολάου

Το εκκλησιαστικό συμβούλιο Ενορίας Αρμένων καθώς και ο Πολιτιστικός Σύλλογος του χωριού απευθύνουν από κοινού έκκληση προς άπαντας και απανταχού ευρισκόμενους Αρμενιανούς, όπως βοηθήσουν οικονομικά για την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών επισκευής του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Αρμένων.

Οι εργασίες αυτές (μέρος των οποίων ευρίσκεται ήδη σε εξέλιξη) έχουν κριθεί από μηχανικούς άκρως απαραίτητες και επείγουσες και αφορούν:

α) Την επισκευή των δύο καμπαριών του ναού που κινδυνεύουν με κατάρρευση
β) Την επιδιόρθωση του εσωτερικού της στέγης, καθώς τμήματα αυτής αποσπώνται και κατακρημνίζονται εντός του ναού

γ) Τον καθαρισμό και την στεγανοποίηση της στέγης εξωτερικά, καθώς η ήδη υπάρχουσα μόνωση έχει καταστραφεί λόγω παλαιότητας, με αποτέλεσμα η υγρασία να εισέρχεται εντός της οροφής και να διαβρώνει επικίνδυνα το κτήριο του ναού.

Το οικονομικό κόστος είναι αρκετά υψηλό και τα έσοδα της εκκλησίας δεν αρκούν για να το καλύψουν, ιδιαίτερα δε την περίοδο της πανδημίας που διανύουμε, όπου η προσέλευση των πιστών επιτρέπεται στο ελάχιστο ή και καθόλου.

Η ανωτέρω κατάσταση μας υποχρεώνει να απευθυνθούμε στην αγάπη των συγχωριανών μας για την έστω και ελάχιστη βοήθεια εκ μέρους των.

Ο Ιερός Ναός Αγίου Νικολάου αποτελεί διαχρονικό εκκλησιαστικό και πολιτιστικό σύμβολο - στολίδι του χωριού μας και πιστεύουμε ότι η διατήρηση του αποτελεί χρέος και καθήκον όλων μας.

Τελειώνοντας την έκκληση μας επαναλαμβάνουμε ότι εάν οι προαναφερθείσες εργασίες δεν εκτελεσθούν, υπάρχει άμεσος κίνδυνος ο ναός να παύσει να λειτουργεί για λόγους ασφαλείας των πιστών.

Ευχαριστούμε άπαντας εκ μέρους του εκκλησιαστικού συμβουλίου και του πολιτιστικού συλλόγου του χωριού.

Σημείωση: Παρακαλούμε όπως οι δωρεές να κατατίθενται στον λογαριασμό τράπεζας του Πολιτιστικού Συλλόγου Αρμένων GR8001104890000048901284223 (επώνυμο για όσους επιθυμούν να δημοσιευτεί η προσφορά τους στην εφημερίδα του χωριού).

Για τυχόν απορίες επικοινωνήστε με τον επίτροπο κ. Τσιχλάκη Αρτέμη τηλ. 6974104253 ή τον κ. Προεστάκη Κωνσταντίνο τηλ. 6983512243 ή με τον πρόεδρο του Πολιτιστικού Συλλόγου Αρμένων κ. Αβερκάκη Γεώργιο τηλ. 6983518260.

Σημαντική Ανακοίνωση για το χωριό Αρμένιοι

Για την εύρυθμη και συνεχιζόμενη λειτουργία της Εκκλησίας του χωριού μας κρίνεται απαραίτητος ο ορισμός νέων επιτρόπων, αφού οι ήδη υπάρχοντες ολοκληρώνουν τον κύκλο της προσφοράς τους. Για τον σκοπό αυτόν όποιος συγχωριανός ή συγχωριανή μας έχει την επιθυμία και την δυνατότητα να προσφέρει μία πολύτιμη για όλους μας υπηρεσία ως επίτροπος, παρακαλείται να ενημερώσει οποιονδήποτε από τους εκκλησιαστικούς επιτρόπους ή τα μέλη του Πολιτιστικού μας Συλλόγου.

Ο ορισμός νέων επιτρόπων και η επικείμενη αίτηση προς την Μητρόπολη για μόνιμο ιερέα αποτελούν αναγκαία συνθήκη, για να μην χαθεί η θρησκευτική και πολιτιστική κληρονομιά του τόπου μας.

Εις μνήμη Αντωνίου και Ελένης Καλλιβρετάκη 25 Μαρτίου 2017 - 25 Μαρτίου 2021

*Για τις ψυχές χτυπά καμπάνα
για τον πατέρα και τη μάνα
που ταξιδέψανε μακριά
και ορφανέψανε τα παιδιά
Η αγάπη μας παντοινή
βάλσαμο στην ψυχή σας
κι εσείς σαν στοργικοί γονείς
στείλτε μας την ευχή σας
Νεκρός δεν λογαριάζεται
όποιος στον τάφο μπαίνει
μα όταν θ' αποεχαστεί
ο άνθρωπος πεθαίνει.*

Τα παιδιά σας

Τέσσερα χρόνια πέρασαν πατέρα από κείνο το δειλινό! Βασίλεψε ο ήλιος, μου πες και έφυγες για το μακρινό ταξίδι να συναντήσεις τη μάνα μου!

Κυριακή Καλλιβρετάκη

Έγραψαν για την «Ελευθερόπολι», ο Σταμάτης Αποστολάκης στα Χανιώτικα Νέα

Κι ερχόμαστε στην πασίγνωστη και πολυδιαβασμένη Αποκορωνιώτικη εφημερίδα: «ΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΛΙΣ». Τριμηνιαία περιοδική έκδοση των Αρμένων Αποκορώνου, έδρα της η Αθήνα (δ/ντής ο αγαπητός Γιάννης Σ. Τσακιράκης) και τρέχον φύλλο της το υπ' αριθμ. 99/ Οκτωβρίου - Δεκεμβρίου 2020, σε σχ. 24x34 και σελίδες 16.

Εικοσιπέντε χρόνια, χωρίς διακοπή, κυκλοφορεί κάθε τρίμηνο η «Ελευθερόπολις», πολύτιμη φωνή των Αρμένων. Διατηρεί, προβάλλει, μελετά και πλουτίζει την Ιστορία μας, τον Λαϊκό πολιτισμό μας, την τρέχουσα ζωή και κίνηση των απανταχού Αρμενιανών, το παρελθόν τους, το τοπωνυμικό τους πλούτο, και βέβαια

και υπερδραστήριο μέλος της, τον αείμνηστο Χαράλαμπο Μπουρνάζο (φωτ. δεξιά), τον «Ελευθεροπολίτη», που τα γραπτά του γέμιζαν το κάθε τεύχος της «Ελευθερόπολις», με ιστορίες, λαογραφικά και ιστορικά θέματα, που άφησαν εποχή! Μελετητής και ερευνητής, όλων των εποχών της Ιστορίας της Κρήτης, του Αποκόρωνα, των Αρμένων, κατέλειπεν έργο σημαντικό, το οποίο προτείνουμε να συγκεντρωθεί και να οργανωθεί σε τόμους. Από τα ιστορικά ως τα λαογραφικά του μελετήματα, ως το ξεχωριστό «Γραμματσάκι του Γέρω», σε κάθε τεύχος της «Ελευθερόπολις», μια ζωή, κι όλα τ' άλλα του, συγκροτείται μια μελλοντική έκδοσή των, πολύτιμη!

Χρέος της γενέτειρας.

Επιστολή

Καλνσπέρα και καλή χρονιά. Πριν πολλά πολλά χρόνια, το καλοκαίρι του 1981, 18χρονος νεαρός βρέθηκα φιλοξενούμενος στο όμορφο χωριό σας που ερωτεύτηκα στην στιγμή. Η απόφαση μου πάρθηκε αμέσως! Θα γίνω μόνιμος κάτοικος. Οι επισκέψεις μου έγιναν συχνότερες, ακόμα και τον χειμώνα. Προσπαθούσα να οργανώσω το «εγχείρημά» μου. Έτσι, τα Θεοφάνια του 1982 με βρήκαν εκεί. Την παραμονή της

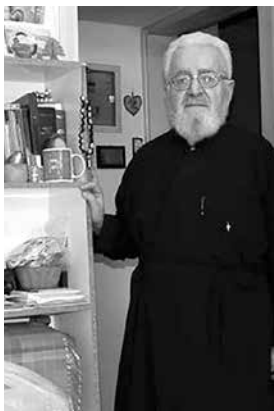
εορτής, στο καφεενείο που τώρα έχει ο φίλος μου ο Μιχαλίδης, ανακοίνωσα στην παρέα την πρόθεσή μου να βουτήξω για τον Σταυρό. Δεν με πήραν σοβαρά και αρχίσαν τα πειράγματα. Όμως την επόμενη, βούτηξα στην λιμνούλα στον Πλάτανο, και πιασα τον Σταυρό. Ήταν σοκ για τον κόσμο που ένας ξενομπάτης κατάφερε να πιάσει τον Σταυρό, και δεν τους καλοφάνηκε. Αυτός ήταν θεωρώ και ο λόγος που δεν μου έδω-

σαν, αν και υπήρχαν, καμιά αναμνηστική φωτογραφία της ημέρας. Τώρα μετά από 40 σχεδόν χρόνια, η επιθυμία μου να βρω κάτι από εκείνη την ημέρα είναι μεγαλύτερη από ποτέ. Ζητώ από εσάς, αν έχετε αυτήν την δυνατότητα, να με βοηθήσετε να βρω έστω και μια φωτογραφία. Ευχαριστώ για τον χρόνο σας, Καλή χρονιά!

Ανδρουλάκης Κωνσταντίνος

Μνήμη π. Ιγνάντιου Χατζηνικολάου

Θλίψη στην Εκκλησία της Κρήτης αλλά και γενικότερα στην κοινωνία του νησιού μας και όχι μόνο για την κοίμηση του γνωστού και ιδιαίτερα αγαπτού αρχιμανδρίτη (θεολόγου, τ. λυκειάρχου και ιεροκήρυκος) π. Ιγνατίου Χατζηνικολάου, που έφυγε 18 Φεβρουαρίου στις 3 π.μ. στο Γενικό Νοσοκομείο Χανίων από πνευμονικό οίδημα. Ο π. Ιγνάτιος ήταν μια χαρισματική και λάμπουσα προσωπικότητα με πλούσια εκκλησιαστικά αλλά και κοινωνική δράση, διακρίθηκε ιδιαίτερα και ως συγγραφέας.

Έχει γράψει 28 βιβλία (το πρώτο με τίτλο «Η κρίση του σύγχρονου πολιτισμού» το 1967 και το τελευταίο «Λυτρωτικά βαδίσματα» το 2019) και εκατοντάδες άρθρα σε περιοδικά και εφημερίδες (το τελευταίο του με τίτλο «Σε ποιον ανήκει η γη»).

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΑΡΜΕΝΙΑΝΩΝ «Ο ΚΡΙΤΟΒΟΥΛΙΔΗΣ» (από 03/02/2020 έως 29/01/2021)

Ποσά σε €		μνημόσυνο του αείμνηστου
Ανώνυμος (κατάθεση 6/4/2020)	50,00	Χαράλαμπου Μπουρνάζου 100,00
Θεοδωροπούλου Ελένη	10,00	Το Διοικητικό Συμβούλιο του συλλόγου «Ο ΚΡΙΤΟΒΟΥΛΙΔΗΣ» τους ευχαριστεί όλους θερμά.
Γιανναράκης Μιχάλης (για την έκδοση του ημερολογίου 2020)	20,00	Στον λογαριασμό GR 59 0171 8320 0068 3213 1721 053 στην Τράπεζα Πειραιώς μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας για το σύλλογο.
Πιπεράκης Εμμανουήλ	20,00	
Τερεζάκης Ιωάννης του Χρήστου για τη μνήμη και το προσεχές		

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ 2020 ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΡΜΕΝΙΑΝΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ «Ο ΚΡΙΤΟΒΟΥΛΙΔΗΣ»

Λόγω της μη πραγματοποίησης της ετήσιας γενικής συνέλευσης του συλλόγου, τηρουμένων των μέτρων της προστασίας από τη διασπορά της πανδημίας Covid-19, σας παραθέτω τον συνοπτικό απολογισμό προς ενημέρωση όλων των μελών.

Σύνολο 2.705,61
μείον (-) πληρωμές εξόδων έτους 2020 **628,57**
Υπόλοιπο ταμείου 31/12/2020 **2.077,04**

Ποσά σε €
Υπόλοιπο ταμείου 31/12/2019 **1.375,43**
πλέον (+) εισπράξεις από συνδρομές και ημερολόγια έτους 2020 **1.330,18**

Η επικύρωση του ανωτέρω οικονομικού απολογισμού θα πραγματοποιηθεί όταν το επιτρέψουν οι συνθήκες της πανδημίας.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Η Ταμίας
Σοφία Ελ. Τερεζάκη

Η Παραλία μου*

Η παραλία μου είναι όμορφη
με το ποτάμι της, την γέφυρά της,
τους ανθρώπους που κάνουν μπάνιο
με τα φουσκωτά τους
και τα παιχνίδια που καταπίνει η θάλασσα,
τις μπάλες των παιδιών που ξεχνάν
στην αμμουδερή παραλία,
τους βράχους δίπλα στον ποταμό,
τα καλάμια κάτω απ' τη γέφυρα
που τα κόβουν τα παιδιά
για να παίξουν στην άμμο,
τα αμάξια που πετάν τη σκόνη
σαν κίτρινο χιόνι,
τις ομπρέλες που ξεχνούν οι μεγάλοι,
τις ξαπλώστρες σαν καράβια
και οι πετσέτες τα πανιά τους,
τα μαγαζιά που τα παιδιά αγοράζουν
παγωτό και φαγητό για να φαν το μεσημέρι
και τον ναυαγοσώστη που τους σώζει!

(Φ.Γ., 11/11/2020)

* Απ' τους νεαρότερους αναγνώστες της «Ε» ο Φώτης Γαλατσίδας (8 1/2 ετών, γιος της Κικής Βασσάλου και του Αχιλλέα Γαλατσίδα) έγραψε το παραπάνω ποίημα για την αγαπημένη του παραλία, με αφορμή μια εργασία που είχε για το σχολείο πάνω σε ένα ποίημα του Τίτου

Πατρίκιου. Έπειτα σκέφτηκε να το μοιραστεί με τους φίλους του, συν-παραθεριστές στους Αρμένους και λουόμενους στην Κυανή Ακτή, όπου και αναφέρεται στο ποίημά του, οπότε το στέλνει στην εφημερίδα μας, με τη θερμή παράκληση προς τους... μεγάλους να το διαβάσουν στα παιδιά και στα εγγόνια τους.

Μια φωτογραφία από τα παλιά...

Από αριστερά: η αείμνηστη Πιπίνα Νικητάκη, η Λούλα Λεντάρη και η Πριπάκη-Κουρκοντά Ερασμία. Την φωτογραφία μας έστειλε η Λούλα Λεντάρη μέσω της Πριπάκη Ερασμίας.

Επετειακή Εκδήλωση

Ο Σύλλογος Αρμενιανών Αττικής «Ο ΚΡΙΤΟ-ΒΟΥΛΙΔΗΣ», στο πλαίσιο των εορτασμών της επετείου της συμπλήρωσης των 200 χρόνων της Επανάστασης του 1821, σε συνεργασία με το Δήμο Αποκορώνου και την Ομοσπονδία Σωματείων Αποκορώνου, τηρουμένων των μέτρων της προστασίας από τη διασπορά της πανδημίας, θα προβεί στα αποκαλυπτήρια μιας μνημειακής πλάκας στις 20/7/2021, στο προαύλιο της εκκλησίας του Προφήτη Ηλία μετά την εορταστική λειτουργία, εκεί όπου συνήρχοντο οι πρώτες επαναστατικές συνελεύσεις των Κρητών πληρεξουσίων επαναστατών τον Ιούνιο του 1897.

Τέλεση Μνημοσύνου

Την Κυριακή 6 Ιουνίου 2021, στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Αρμένων, ο Σύλλογος «ΚΡΙΤΟΒΟΥΛΙΔΗΣ» θα πραγματοποιήσει το ετήσιο μνημόσυνο του εκλεκτού ιστορικού συγχωριανού μας Χαράλαμπου Μπουρνάζου, εις ένδειξη ευγνωμοσύνης για την πολύχρονη προσφορά του στο σύλλογο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Επετειακή εκδήλωση στους Αρμένους

Επετειακή εκδήλωση με αφορμή τον εορτασμό των 100 χρόνων από το 1821, θα γίνει το **Σάββατο 17 Ιουλίου 2021, στους Αρμένους Αποκορώνου, με θέμα: Η Συνέλευση των Αρμένων και το «Προσωρινό Πολίτευμα της Νήσου Κρήτης» (Μάιος 1822).**

Η εκδήλωση θα γίνει στο χωριό μας και θα αποτελείται από επιμνημόσυνη δέηση, σύντομη ιστορική ομιλία και κατάθεση στεφάνων.

Συγχαρητήρια

Την πτυχιακή του εργασία παρουσίασε ο **Δημήτρης Πριπάκης**, στη Σχολή Γεωπονίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με θέμα «η καλλιέργεια του αβοκάντο στο Ν. Χανίων. Προβλήματα – Δυνατότη-

τες και προοπτικές», η οποία βαθμολογήθηκε με «άριστα».

Η «Ελευθερόπολις» συγχαίρει τον νέο επιστήμονα του χωριού μας, και στο επόμενο τεύχος της εφημερίδας μας θα έχουμε εκτενέστερη παρουσίαση του περιεχομένου της εργασίας.

Ο Δημήτρης ευχαριστεί τους γονείς του **Δέσποινα Κυρλίδου και Γεώργιο Πριπάκη**.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

Το περασμένο τρίμηνο λάβαμε από τους αγαπητούς αναγνώστες τα παρακάτω ποσά ως οικονομική ενίσχυση της εφημερίδας μας. Τους ευχαριστούμε όλους θερμά.

Μουντοκαλάκη Θεόδωρο του Δημητρίου στη μνήμη του ξαδέρφου του Θεόδωρου Ιωάννου Μουντοκαλάκη	200€
Καλέπη Αλέξανδρο Λασιθί	20€
Αλεξάκη-Καβρουλάκη Ελένη Αθήνα	30€
Μιχελογιαννάκη Γεώργιο του Ιωσήφ στη μνήμη του πατέρα του Ιωσήφ	Αμερική 100€
Πατνιωτάκη Ιωάννη του Νικολάου	Αθήνα 50€
Μπουντάκη Ιωάννη	Αθήνα 50€
Μπουντάκη Ηρώ	Αθήνα 50€
Τερεζάκη Σοφία του Κωσταντίνου	Αθήνα 100€
Κουτσουπάκη Αντώνη	Χανιά 20€
Λιόδη Γεώργιο	Παιδοχώρι 20€
Αγγελάκη - Καλαντζή Αφροδίτη	Σάμος 40€
Θυμιανό Μανώλη	Αθήνα 25€
Πολυχρονάκη Εμμανουήλ	Χανιά 70€
Βασιλάκη Μιχαήλ	Βέροια 30€
Παπαγιαννάκη Σπύρο	Αθήνα 100€
Λαμπαθάκη Βασίλη στη μνήμη της αδερφής του Κατίνας που απεβίωσε στην Αμερική	Αθήνα 300€
Στη μνήμη Αντωνίου και Ελένης Καλλιβρετάκη η εγγονή τους Δήμητρα Μαραγκουδάκη προσέφερε	50€

Οι οικονομικές προσφορές μπορούν να κατατίθενται στο λογαριασμό GR9001101560000015676103433 της Εθνικής Τράπεζας δηλώνοντας στην τράπεζα το όνομά σας, ή να αποστέλλονται με ταχυδρομική επιταγή στη διεύθυνση: Τσακιράκης Γιάννης, Σουλίου 124, 173 42 Αγ. Δημήτριος και στη συνέχεια να ενημερώνετε την εφημερίδα στο τηλέφωνο 210-9916613, για να σας σταλεί η σχετική απόδειξη.

Το καφενείο στον καιρό του κορονοϊού!!!